

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 125.
1939. június 6. kedd.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Arad Közlöny. Inreg. In Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938. Trb. Arad.

Bucuressti:

Az a francia bizottság, amely a restaurációs ünnepeken részt vesz, kedden érkezik a Simplon expresszel és vezetője Lafonté tábornok, a francia cserkészek parancsnoka, tagjai André Bertrand számvéviségi tanácsos, Isore, a turisztikai hivatal igazgatója, Faile, a hadiskola tanára és Theo Kanpe ügyvéd, a francia cserkészek főtitkára. Lafonté tábornok június 14-én lasiba utazik, ahol felkeresi a világháborúban elesett fivének sírját.

Tokio:

Japán forrásból származó hírek szerint, szombaton az Oroszország és Mandzsukuo közötti határ mentén több összetűzés játszódott le. Állítólag hat orosz katonát életét veszítette, tízet pedig súlyosan megsebesítettek. A határsértést az orosz katonák követték el, akik Mandzsukuo területére hatoltak és ottan kitűzték a szovjet zászlót.

Newyork:

Roosevelt elnök az erkölcsi újírágyverkezés érdekében tartott nagygyűlés résztvevőjéhez üzenetet küldött. Hangsúlyozta, hogy az erkölcsi erő a különböző államok polgárai részéről alapot kell, hogy szolgáltasson a kormányok tevékenységéhez. Az erkölcsi újírágyverkezés feltétlenül a háborús veszély csökkentéséhez vezet, hogy azonban teljes sikert érjen el ez a mozgalom, azt az egész világnak támogatnia kell.

A lapok a köztársasági elnök üzenetével foglalkozva rámutatnak arra, hogy ezt a mozgalmat az elmúlt évben Angliában kezdeményezték és a célja az, hogy az erélyes és elhatározott ellenállás propagandája mellett biztosítsák a békét. (R.)

Berlin:

A DNB. közli, hogy a poseni lengyel hatóságok a Neutozis mischeji kerületben a német ifjuság 14 helyi csoportját, valamint a parasztság 12 csoportját a torna- és kerékpáros egyesületeket fejlesztette és azoknak levéltárát és vagyonát elkobozta. Varsóból viszont azt jelenti a Pat iroda, hogy Németországban a lengyel-ellenes üldözések tovább folynak. Az ellensteini kerületben lévő Purga községben a németek bevették a lengyel iskola ablakait és ugyanígy jártak el a rondori iskolával is. A német hatóságok különböző zaklatásokat követnek el a lengyelekkel szemben s csaknem napirenden van a lengyelek fenyegetése és sértegetése. A Lipcse közelében lévő Benwitzben a polgármester elvette egy lengyel munkás utlevelét és amikor az az utlevelet kérte, minden indok nélkül letartóztatták. Citterfeld közelében egy másik lengyelt letartóztattak a csendőrök.

Washington:

A külügyminisztériumhoz közelálló körök nem adnak hitelt a Newyork Times azon buenos-ayres-i értesülésének, amely szerint Németország Boliviában fontos légi kikötőt vásárolt és ellenértékként hadianyagot szállít. A Newyork Times azt a hírt is közli, hogy a trinidadai légi kikötő megnagyobbítása megkezdődött és a németeknek az a tervük, hogy légi összeköttetést létesítsenek a délamerikai kontinens helsejéből. Trinidadból és egy másik járattal az Anobon spanyol szigetekről. (R.)

Róma:

Az olasz uralkodó több ismerő albán személyiséget kapcsolt bele az olasz kulturális és tudományos életbe. Több albán tudós és költő kapott helyet az olasz tudományos akadémia tagjai sorában. Seregh Józsefet, aki mint ismeretes, Zogu király szárnysegédje volt, hadosztálytábornokká nevezték ki.

Hűségesküt tesznek június 7-én az új parlament tagjai

Havi 15.000 lej fizetést kapnak az új kamarai képviselők és a szenátorok — Aki nem tesz hűségesküt, elveszti a mandátumát

Bucurestiből jelentik: Az új parlament június 7-ikén tartja első együttes ülését a képviselők és szenátorok részvételével, a képviselőház üléstermében.

A parlament összes tagjai a Nemzeti Újjászülletési Front uniformisában vonulnak fel az ülésre, amelyet délelőtt tízkor a patriarchatus templomában ünnepi istentisztelet előz meg. A trónbeszéd felolvasása előtt az új parlamenterek az alkotmány értelmében leteszik a hűségesküt az uralkodó kezébe. A mandátumok igazolásának vitája azonnal megkezdődik. Június 8-án a parlament új ülést tart, hogy megünnepelje a restauráció 9-ik évfordulóját.

IAMANDI Victor igazságügyminiszter körrendeletet küldött a választási körzetekhez azzal az utasítással, hogy a szavazás eredményéről felvett jegyzőkönyveket sürgősen juttassák el a minisztérium statisztikai igazgatóságához. Az eredmények összegezésére ugyanis az igazgatóság irapott megbízást. Ugyanakkor a minisztérium is kimutatást készít, amelyet a Monitorul Oficialban tesznek közzé.

A kamarai és szenátusi választások után a mandátumok leigazolása az új választási törvény értelmében a legfelsőbb Semmitőszék útján és nem pedig a választói testületek útján történik. A megnyitó ülésen valamennyi képviselő és szenátor a Nemzeti Újjászülletési Frontjának egvenruhájában jelenik meg. A királyi felirattal beszéd felolvasása előtt kerül sor a képviselők és szenátorok eskütelére és a parlamenti irodák választása után azonnal sor kerül a törvényhozási munkára. *

Az új parlament előkészítése

A képviselőházban megkezdődtek a munkálatok és előkészületek a parlamenti ülésszak megnyitására. A hivatalos lapban megjelent királyi rendelet szerint

a képviselőknek 15 ezer lej havi fizetésük lesz. A földműves parlamenterek nemzeti viselkedésben vesznek részt az üléseken, az Újjászülletési Arcvonal jelvényével.

A minisztérium egyébként az alábbi törvényt hagyta jóvá:

1. SZAKASZ. A törvényhozó gyűlés tagjai kötelesek, mielőtt képviselőiségük gyakorlását megkezdik, az alábbi esküt letenni:

— „Hűséget esküszöm, . . . királynak. (Itt megjelölendő a mindenkori király személye.)
— „Esküszöm, hogy megvédem az alkotmányt és az ország törvényeit, fenntartom a nemzeti egységet és védelmezem Románia területi integritását.”

2. SZAKASZ. Az esküt a kamara, vagy a szenátus első ülésén kell letenni a patriárka, vagy helyettesének jelenlétében.

Az eskü letétele a szöveg felolvasásának után történik, ami után névsorolvasás következik és a képviselők, vagy szenátorok kijelentik: „ESKÜSZÖM!”

Az eskü a király személyének változása esetén megismétlendő

3. SZAKASZ. Azok a képviselők, vagy szenátorok, akik nem voltak jelen az első ülésen, vagy akik utólag választottak meg, vagy nevezettek ki, az esküt azon az első ülésen teszik le, amelyen első ízben vesznek részt.

4. SZAKASZ. A jogszertint szenátorok s akiket kineveztek, megbízásuk kezdetekor teszik le az esküt.

Az alkotmány 64. szakaszának F. bekezdésében említett szenátorok jelen törvény életbelépését követő első szenátusi ülésen teszik le az esküt.

5. SZAKASZ. Azok a képviselők, vagy szenátorok, akik visszaszantasiák, vagy a jelzett szöveg szerint, minden további nélkül letegyék az esküt, minden külön alakítás nélkül elvesztik megbízásukat.

— Ugyancsak elvesztik megbízásukat, mégpedig hasonló körülmények között, azok a képviselők, vagy szenátorok is, akik a törvényhozó testületek összeállításától számított egy hónapon belül nem tették le az esküt, azoknál pedig, akiket utólag választottak, vagy neveztek ki, ez a határidő attól az időponttól számít, amikor jetehtették volna az esküt.

Azok a jogszertint szenátorok, akik nem teszik le az esküt, nem gyakorolhatják törvényhozói megbízásukat.

„A plutokrata hatalmak rémei voltak”

Mussolini napiparancsa a Spanyolországból hazatért olasz önkéntesekhez

Róma. Mussolini miniszterelnök az alábbi napiparancsot adta ki azoknak az önkéntes katonáknak a számára, akik visszatértek Spanyolországból:

— Önkéntes bajtársak! Hazátok üdvözöl benneteket, abban a pillanatban, amikor 30 hónapig tartott dicsőséges harc után, amelyben legyőztétek a demokráciát és a bolsevizmust, visszatértetek e szent földre. Sok ezer bajtársatok holtan maradt ott Spanyolországban, akik hősi halált haltak a győze-

lemért. Titeket a bátor spanyol katonák szeretete kísért el hazáig, akikkel összebarátkoztatok. Ti olasz önkéntesek véretekkel pecsételtétek meg Spanyolország és Olaszország egységét és a ti hősiességeteknek is tulajdonítható, hogy Spanyolországból ismét nagy és szabad állam lett. Hárminc hónapig a plutokrata hatalmak rémei voltak és erre büszké lehettek. Az olasz önkéntesek bátorsága és legyőzhetetlensége dicsőséget jelent számunkra a világ előtt.

HITLER:

„Németország védekezési politikája gyökeresen megváltozott!”

DALADIER:

„Európának választania kell az együttműködés vagy elnyomás között!”

A birodalmi vezérkancellár és a francia kormányelnök külpolitikai beszédében ismertette Berlin, illetve Páris álláspontját

Páris. Daladier francia miniszterelnök tegnap a radikális szocialista párt végrehajtó bizottsága előtt külpolitikai beszámolót mondott. Azzal kezdte, hogy egész Franciaország habozás nélkül felelt azokra a törvényekre, amelyek a nemzet erőfeszítését voltak hivatva elérni olyképen, hogy ma Franciaország hatalmasabb és magabizóbb, mint valaha és senki sem táplálhat kétes illuziókat a francia nemzet ereje felől, melyet az emberiség és igazság elérésére szolgáló politikájának szolgálatába állíthat.

A külpolitikai helyzetről ezeket mondotta: — Egyes folyamatban levő nemzetközi tárgyalások hamarosan és szerencsés eredményre befejeződnek.

Európának választani kell az együttműködés vagy elnyomás között.

A francia kormány mindent megtett ami hatalmában állott, hogy Európa boldogan élhessen a szabad együttműködés kereteiben, ugyanakkor Franciaország kötelességének tartotta a világot biztosítani arról, hogy azon államok élén halad, amelyek meg akarják akadályozni Európának a katasztrófába való sodródását, amire egyes államok uralmi vágyból törekednek. Egy ilyen politikát lehet bekerítési politikának nevezni, ahogyan egyesek állítják. — Úrüggyel állunk szemben, amelynek nincs alapja és amelyet újabb propagandacélokra kívánnak felhasználni. Mi az együttműködés mellett vagyunk, ami mást jelent, mint bekerítést, de mindenkor, amikor az együttműködés

terén egy lépést tettünk előre, mindig erőszakos cselekedettel válaszoltak a másik oldalon.

— Amikor az európai egyensúly és béke fenyegetve van, kötelességünk és jogunk, hogy a legnagyobb határozottsággal ellenszegüljünk az ilyen kalandoknak.

Nemet mondunk a támadásnak, nemet kiáltunk a fanatizmus ideológiájára felé, nemet mondunk az ugynevezett élettéren felépült követeléseknek, mindennemű erőszaknak vagy brutalitásnak.

A mi visszautasításunk az összes nemzeteké, amelyek a béke fenntartását óhajtják becsületben és függetlenségben az összes országok számára, éppen ezért felelünk igennel minden olyan akcióra, amely az egész világra kiterjedő gazdasági kapcsolatok újrafelvetését és a nyersanyagok méltányosabb elosztását kívánja. Megakadályozván a támadók törekvéseit és kezet nyújtván mindazoknak, akik valóban kívánják a közreműködését,

mi franciák minden tévkedésünkkel a szabadság védelmére törekszünk.

Páris. Daladier francia miniszterelnök vasárnap beszéde teljesen megfordította a francia közvélemény hangulatát. Az utóbbi napokban ugyan is a francia közvélemény figyelme már kezdett eltéríteni a nemzetközi események felől. A miniszterelnök lelkes beszéde azonban most ismét felfigyelt a közvélemény érdeklődésére. Beavatott körökből származó híradás szerint Daladier beszéde Angliára és Moszkvára akart sürgetően hatni.

Hitler vezér és kancellár beszéde a volt német frontarcosok szövetségének ülésén

Berlin. A volt német frontarcosok szövetségének tagjai Kasselben kongresszusra gyűltek össze. A kongresszusnak közel 100.000 résztvevője volt és azon megjelent Hitler vezérkancellár is és a következő beszédet mondotta:

— Egyetlen nemzet, vagy rendszer sem akarja a háborút magáért a háború kedvéért. A versaillesi békeszerződés megmutatta az akkori angol és francia politikusok igazi háborús céljait, vagyis a német gyarmatok elrablását, a német kereskedelem és német flotta megsemmisítését és a német politikai hatalom ledöntését. Tehát ugyanazok a célok voltak, mint ma, amelyeket a bekerítés emberei követnek. Ha Anglia bekerítési politikája ugyanaz is marad, Németország véde-

kezési taktikája gyökeresen megváltozott. A Bethmann-hollwegi szellemnek ma már nincs keresni valója az állam vezetésében. Gondom volt rá, hogy az, akinek az állam vezetésében része van, ne legyen csak száz százalékos ember és katona. Ha valamelyik személynységnek magatartása — bárki is legyen az — nem felel meg bizonyos körülményeknek, azonnal kicseréltetik. Kötelességünk, hogy a nemzetet megerősítsük mindabban, ami védekezését illeti. Megrendíthetetlen elhatározásom, hogy megtegyem az összes szükséges intézkedéseket a nemzet legfelsőbb politikai és katonai vezetésére nézve, hogy mindenki ugyanazzal a bravúrral teljesítse kötelességét, mint a legutolsó katona, aki feladja életét nemzetéért, ha ezt neki parancsolják.

Az észt külügyminiszter feltűnést keltő állásfoglalása

Mialatt az angol-orosz szerződés megkötését ilyen leküzdhetetlen súlyos feltételek akadályozzák, az európai tekintélyállamok diplomáciája a jelek szerint, eredménnyel teszi meg a maga ellenlépését. A Balti-államokra nyújtandó szovjetorosz biztosítékokra vonatkozóan Sálvar észt külügyminiszter kijelentette, hogy Észtország támadó cselekménynek minősítene minden olyan biztosítékot, vagy kezességet, a

melyet nem kér.

Az olasz és német sajtó nagy meglepéssel tárgyalja az észt külügyminiszter nyilatkozatát. A Messagero szerint Sálvar kijelentése rendet teremt az európai zürzavarban és energikusan elutasítja a hivatlan kereskedőket. Észtország nem hajlandó résztvenni a bekerítési politikában és nem óhajt együttműködni a bolsevistákkal.

XII. Pius pápa folytatja békeakcióját

Róma. Vatikánvárosból jelentik, hogy XII. Pius pápa a kardinálisok gyűlésén beszédet mondott, amelyen újból arról az akcióról emlékezett meg, amelyet az európai béke megmentése érdekében indított. A pápa bejelentette, hogy a békemozgalom megindulása után a rókon szövegnek oly őszinte megnyilvánulásával látta magát szemközt, hogy elhatározta a békeakció folytatását. Már legközelebb a világ valamennyi államához fordul a veszélyeztetett béke megmentése érdekében.

Felhívásában kifejtte majd, hogy aki nyitott szemmel nézi az eseményeket, látnia kell, hogy

az európai államok szakadék felé sodródnak. Az emberiség óriási katasztrófa felé halad, amelyet még el lehet kerülni. Ennek a célnak az érdekében folytatja a fáradozásait, mert amíg az ellenségek még nem fordultak egymás ellen, még van remény a béke megmentésére.

Páris. A francia lapok nagy cikkekből származóan be Xil. Pius pápa újabb békefelhívásáról. A lapok kiemelik, hogy a pápa mindent elkövet, hogy megmentse Európa békéjét.

A „Temps” hosszú, méltató cikkben említi Xil. Pius pápa a béke érdekében kifejtett fáradságát.

A Popolo d'Italia hosszabb cikkben foglalkozik XII. Pius pápa békefelhívásával és megemlíti, hogy a pápai szózat csak bizonyos körülményeknek szól és így Roosevelt, az Egyesült-Államok elnöke nem kap ilyen felhívást. A Vatikán részéről hangsúlyozzák, hogy a Szentatya béketerve több nagyon befolyásos államférfinél méltánylandó visszhangra talált. Világos — írja a Popolo d'Italia, hogy a Vatikánnak ez a megállapítása csak Hitlerre és Mussolinire vonatkozhat.

„Németországot szakadék választja el a többi népektől . . .”

Varsóból jelentik: A Pat iroda Hitler kancellár kasseli beszédével kapcsolatban megállapítja, hogy az Anglia és Franciaország elleni kirohanás oka a politikai elszigetelődés és Németország gazdasági nehézségei. A Dobri Wiecer, hangsúlyozza, hogy

Hitler és Daladier beszédei kiméretlenül fényt vetnek erre a szakadékra, amely Németországot a többi néptől elválasztja. Daladier beszéde férfias válasz az alaptalan vádaskodásokra és nyilvánvalóvá teszi, hogy miről van szó. A világon senki sem akarja Németországot tönkretenni, de sajnálatos, hogy a hegemonia iránti erőfeszítés és az erőszakoskodás megakadályozását Németország a maga bekerítésének és tönkretételének tekinti.

Ebben áll a meg nem értés magva.

Lengyelország éberben figyel

Varsóból jelentik: A Pat iroda közli: A jobb oldali ellenzék lapja, az Obniew Warsavski cikket közölt, amely azt állítja, hogy

a Balti államok megakarják őrizni semlegességüket, de nem titok az, hogy Németország Berlinton függővé akarja tenni ezeket az államokat és a lap azt kérde, hogy milyen lesz Szovjetország magatartása, ha a német csapatok benyomulnak a balti államokba?

Ami Lengyelországot illeti, el van tökévelve Litvánia, Lettország, Észtország és Finnország függetlensége mellett és éber figyelemmel kíséri mindazt, ami a Balti medencében és a partok mentén történik, mert ehhez vitális érdekei fűződnek.

A törvényszék is helyben hagyta Pulca volt kolozsvári rendőrkezes büntetését, amivel azért sújtották, mert megvert két aradi pincért

Pulca Victor volt kolozsvári rendőrkezes három hónappal ezelőtt Aradon tartózkodott, ahol mint emlékeztető súlyos botrányt rendezett a Dacia kávéházban, megverte a kávéház Pulca és Tusz nevű pincéret. A két súlyosan inzultált pincér Lazar Aurel dr. utján feljelentést tett támadójuk ellen. Az aradi büntető járásbíró tárgyalta le elsőfokon az ügyet és Pulca Victor volt kolozsvári rendőrkezesről súlyos testisértés miatt három hónap foga házra, 20.000 lei, polgári és erkölcsi kártérítésre, 3000 lei pénzbírságra, ezenkívül 2500 lei perköltség megfizetésére kötelezte. Az ítélet ellen a volt rendőrkezes felebbezést jelentett be. Az aradi törvényszék második tagozata hétfőn tartotta meg a tárgyalást, amelynek során helybenhagyták az elsőfokú ítéletet. Pulca Victor semmisségi panaszt jelentett be.

Augusztus 1-ig

mindenkinek gázmaszkkal kell rendelkeznie

A hadfelszerelésügyi minisztérium minden érdekelt tudomására hozza, hogy 1939. augusztus elsejéig a 267. számú királyi dekrétum rendelkezései alapján minden alkalmazottnak gázmaszkkal kell rendelkeznie. Ezután az időpont után a hadfelszerelésügyi minisztérium semmiféle halasztás iránti kérelmet nem vesz figyelembe és az esetleges ellenőrzés alkalmával gázmaszkkal nem rendelkezőket büntetéssel sújtják. Mint köztudomású, azok a tanoncok, akik nem kapnak fizetést, vagy azok az alkalmazottak, akiknek fizetése nem haladja meg az 500 lejt nem kötelesek gázmaszkot beszerezni.

Calinescu miniszterelnök üdvözölte Péter János képviselőt

Az 'Aradi Közlöny' temesvári tudósítója jelenti: Calinescu Armand miniszterelnök és belügyminiszter és hadfelszerelési miniszter meleghangú táviratot intézett Péter János temesvári magyar képviselőhöz, akit megválasztása alkalmából szívélyesen üdvözöl. Péter János képviselő kedden a Simplonnal utazik Bucurestibe, hogy ott szerdán résztvegyen a parlament ünnepélyes megnyitására, amikor a képviselők esküvételére és a mandátumok igazolására kerül a sor.

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

Arad új szenátorainak gazdasági programja

Birtolon Aurel őrnagy és Ispravnic Sever dr., Arad új szenátorainak nyilatkozatai az Aradi Közlöny nyí vanossága számára

Most már hivatalosan is megérkezett Aradra az értesítés, hogy a szenátorválasztások során két aradi jelöltet is beválasztottak a törvényhozás felső házába. Ennek megfelelően Birtolon Aurel őrnagy, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnöke, az országos erdőtanács tagja és dr. Ispravnic Sever ügyvéd, az aradi ügyvédi kamara prodékánja és a szőlészeti szindikátus elnöke, az új képviselőkkel együtt leutaznak Bucurestibe, hogy a törvényhozó testületek ünnepélyes megnyitására részt vegyenek és a hivatalos törvényhozási esküt letegyék. Elutazásuk előtt mindketten röviden vázolták elképzeléseiket és célkitűzéseiket, amelyeknek jegyében, mint Temestartomány, szűkebb értelmezésben pedig Arad és a megye törvényhozási tevékenykedni akarnak.

Birtolon Aurel őrnagy,

1889-ben született Kisküküllőmegyében. Középiskolai tanulmányait Marosvásárhelyen végezte, majd a nagyszabású katonaiskolában nyert kiképzést és 1910-ben mint tényleges katonatiszt hagyta el az intézetet. Résztvett a háboruban, négyszer megsebesült és hadiérdemeiért kilenc kitüntetésben részesült. A főhatalom változása alkalmával átlépett a román hadseregbe, 1922-ben ismét beiratkozott a hadiiskolába, majd amikor a hadiiskolát elhagyta, kilépett a hadseregből anélkül, hogy nyugdíjjogosultságát az állammal szemben érvényesítette volna. Azóta önálló mezőgazdasági termelést folytat, teljesen függetlenül vezeti a konopi Pop.Cicio-féle uradalmat és Arad-csálaszabasi birtokát, hízalótelepét, tejgazdaságát, valamint malmát. Még 1921-ben nőül vette Pop C. Stefan leányát és, amikor kilépett a hadseregből, tevékeny politikai életet folytatott, amelynek során három ízben választották képviselővé.

Nyilatkozata kezdetén Arad nemzeigazdasági fontosságával foglalkozva, hangsúlyozta milyen nagy jelentőséggel bír ez a terület az országra nézve és, hogy mint eddig is, elkövetkező törvényhozási tisztségében ezt a szempontot kívánja érvényesíteni és nyilvánvalóvá tenni, különös tekintettel Arad földrajzpolitikai helyzetére.

— Gazdasági szempontból, — mondotta Birtolon Aurel őrnagy, szenátor, — Aradmegye sik v. dékének csatornázása érdekében kívánok tevékenykedni, aminek elsőrendű fontosságát tulajdonítok. Az új szőlőtörvény értelmében öt év alatt fokozatosan olyan fajtákkal kell beültetni ezt a nagyfontosságú területet, amely fajták véglegesen és teljesen megfelelnek a világpiaci kívánalmaknak. Erre nézve megfelelő tőke is áll rendelkezésre és most már megvalósítjuk a kivitel megszervezését. Ugyancsak a hegyvidék problémái közé tartozik az erdőkitermelése észszerűsítése és a megye gazdasági életének fontos vonatkozása, az állattenyésztés ugyancsak észszerű, nagyvonalú megszervezése. Gyümölcskivitel, tej és mezőgazdaság mind, mind nagy lehetőségeket kínáló munkaterület, amelyen a termelés intenzívvé tétele az az eszköz, amivel komoly célokat érhetünk el.

Ispravnic Sever dr. ügyvéd,

Ispravnic Sever dr. az aradmegyei Kürtös községben született, középiskolai tanulmányait Aradon és Temesváron végezte, jogi képesítést pedig a budapesti egyetemen nyert. Ügyvédi működésének kezdeti ideje óta szoros szálak fűzik Aradhoz, majd amikor még a háboru előtt Aradhegyalján szőlőbirtokot vásárolt behatóan foglalkozni kezdett a szőlőtermelés kérdéseivel. A háboru után egyik leglelkesebb híve lett a hegyaljai szőlőter-

melés együttműködésének és nagy eréllyel szorgalmazta a szőlőtermelők gazdasági megszervezését. Működésének elismerésül helyetkapott az országos szőlőtermelési tanács vezetőségében, a Szőlészeti Szindikátusban, s mindenkor kivette részét, amikor a hegyaljai szőlőtermelés érdekeinek megvédéséről volt szó. Ispravnic Sever dr. már egy ízben képviselte Aradot a szenátusban, amikor is az aradmegyei községi tanácsok választották meg.

Most, hogy az új politikai rendszerben szenátorrá választották, Ispravnic Sever dr. elsősorban arról beszél, mennyire a régi tevékenység egyenes folytatásaképpen képzei el törvényhozási működését és mennyire szíven kívánja viselni Aradhegyalja érdekeit. Hangsúlyozza, hogy az aradi törvényhozók között rajta kívül még két szőlőtermelő kapott megbízást, Birtolon Aurel szenátor és Marza Simion személyében, akiknek értékes támogatására kíván támaszkodni munkájában.

— Aradhegyalja bortermeles felelőségének elhelyezésére két lehetőség van, — állapítja meg az új szenátor, — mégpedig a kivitel megszervezése és olyan nagyszabású szövetkezeti mozgalom életre hívása, ami utóbbi különben szerves kapcsolatban áll a kivitel kérdésével, mert ez a keret a legalkalmasabb a bor- és gyümölcskivitel gyakorlati megvalósítására. A szövetkezeti szervezkedés már

megkezdődött, azonban mindent el kell követni, hogy a mozgalom általánossá lgyen, mert csak így lehet mindenki számára érezhető eredményt elérni. Természetes, hogy az erősen megalapozott szövetkezeti keret lehetővé teszi a termékek standardizálását. A termelés és a fajták összhangbahozatala igen nagy és sok nehézséggel járó feladat, de mindent elkövetünk, hogy az akadályok elhárításával kielégítő eredményeket érjünk el. Figyelembe vesszük a nehéz viszonyokat, különösen pedig a szőlőtermelők közteherviselési vonatkozású nehézségeit és a magam részéről kijelenthetem, hogy mindent elkövetek a rendszer egyszerűsítése érdekében, ami nemcsak azt jelenti, hogy az adófizető polgárok megelégedettek, de a fejlődés lehetőségét is biztosítja. Ennek érdekében remélem sikerül megnyernünk a hatóságok és összes illetékesek megértő jóakarátát és a közvetlen érdekelt termelők egyöntetű, megértő támogatását, kis- és nagybirtokra való megkülönböztetés nélkül.

Birtolon Aurel őrnagy, szenátor, a mezőgazdasági kamara elnöke egyébként szombat délelőtt összehívta az aradi mezőgazdasági kamara vezetőségét, hogy a legfontosabb napirendi kérdéseket megtárgyalják. Az elnök ugyanis fontos külkereskedelmi küldetésben, ami az állatkivitelre vonatkozik, a közeljövőben Németországba utazik és Bécsben, Prágában, valamint Berlinben folytat fontos tanácskozásokat.

Kedd reggel 8 órakor osztják ki az aradi mezőgazdasági kamarában a legutóbbi nagyszerű gabonanesemelési verseny díjleveleit a győztesek között. A verseny nyertesei különösen hosszabb tanulmányutra indulnak az országban.

„Jaj azoknak, akik Cseh-Morvaországban a német birodalom egységére törnek“

— mondotta Frank birodalmi államtitkar Budweissban — Gaida tábornok németellenes lázadásra készült?

Prága. Frank birodalmi államtitkar Budweissban nagy beszédet mondott a cseh-német együttműködés lehetőségeiről. Annak nincs semmi akadálya — mondotta — hogy a cseh nemzet a maga szorgalmával és rátermettségével bekapcsolódjék a német birodalom építő munkájába, de jaj azoknak, akik a benesi módszerrel vagy annak az országban rejtőző embereivel, akár titokban, akár nyíltan szövetkeznek és a német birodalom egységére ellen törnek.

A birodalmi államtitkar ezután így folytatta beszédét:

— Könnyörtelen szigorral járunk el azokkal a csehekkel szemben, akik a külföldön meg-

alakított légiókat vagy bármitéle maffiát támogatnak. Az ilyen árulókon sem Kricsi, sem Prhala nem fognak segíteni. A cseh kormány kötelessége, hogy lojalitásra nevelje a népet, világosítsa fel arról, hogy nem célirányos a német birodalom ellen dolgozni, mert a cseh kormány felelős mindazért, amit a nép cselekszik.

Páris. A Figaro ellenőrizhetetlen hírforrásból azt a hírt közli, hogy

Gaida tábornok németellenes lázadást készített elő Csehországban és hogy Neurath külügyminiszternek ugyszólván az utolsó pillanatban sikerült megakadályozni a felkelés kitörését.

? MOZI (volt SCALA) TEL.: 20-10.

MA PREMIER!

A „Fiúk városá“-nak szíárja, aki egyesapásra meghódította Aradot
MICKEY ROONEY új filmje

A Hardy-gyermek esete a szerelemmel

Mulatságos, pompás karikatúra a XX-ik század polgárának családi életéről. Mindenki meg kell, hogy nézze, mert a Hardy-család kis tragédiáin, örömein és izgalmain keresztül meg fogja találni saját magát is!

LEWIS STONE és CECILA PARKER-ral

3 órakor matiné helyárrakkal: „NAGY KERINGŐ“

METRO-GOLDWYN produkció.

Előadások: 5, 7.15, 9.30.

URANIA

következő műsora:

Riadó a Földközi-tengeren

Aktuális! Franciául, németül és angolul beszélő film!

Széljegyzetek

az új elemi-iskola-törvényhez

A közelmúltban részletesen ismertettük az új elemi-iskolai oktatás törvényének intézkedéseit, amely a múlt tapasztalatai alapján kiküszöbölte a régi hibákat és a gyakorlati oktatás módján az egyéneknek a társadalmi közösségbe való munkás beilleszkedését tüzte ki főcélul.

A főbb vonalakban való ismertetésen kívül azonban rá kell külön mutatni az új elemi iskolai oktatás azon új rendelkezéseire is, amelyek különbségekben érdekelhetik a kisebbségi szülőket, vagy amelyeknek részletkérdéseit a most megjelent törvény végrehajtási utasítása szabályozza majd.

Az 1939-40-ik iskolaév a törvény rendelkezéseinek értelmében szeptember 1-én kezdődik meg, nem úgy, mint a múltban, amidőn szeptember 15-én nyíltak meg az elemi iskolák kapu. A régi rendszer szerint szeptember 1-én kezdődtek meg a beiratkozások, amelyek 10-ig bezárólag tartottak. Feleletre váró kérdés: az új elemi iskolai törvény értelmében mikor kezdődnek a beiratkozások? — a tanév megkezdését a beiratkozások megkezdésétől számítják, vagy szeptember 1-én kötelező, hogy megcsendüljön a tanítást felzó hangrang, amely a tantermekbe gyűlti a tanulókat? — E kérdésre valószínűleg az új törvény végrehajtási utasításában adják meg a feleletet, éppen ezért minden szülő kísérelje figyelemmel az erre vonatkozó híradásokat.

Egy másik kérdés: hogyan iratható át egy állami iskolai növendék a felekezeti iskolába? — Az új törvény erre külön nem ad utasításokat, azonban hangsúlyozza, hogy természetes joga minden szülőnek az iskola önhatalmu megválasztása. A múltban támasztott akadályok részben már elismultak, — a szülő iskolaválasztása törvény által biztosított jog. Az állami iskolából felekezeti iskolába átiratott gyermek szülője egyszerűen, belvezményes átköltözési bizonyítványt kell kérjen az állami elemi iskola igazgatójától, aki minden fenntartás nélkül köteles kiadni az iratot. Az esetleges eltanácsolás törvénybe ütköző cselekedet, — minden ilyen esetben a szülő tegyen jelentést az illetékes iskolahatóságnál, vagy hozza tudomására a felekezeti iskola vezetőségének, amely érvényesíti a szülő törvényben biztosított jogát.

Az új törvény értelmében az elemi iskolai tanítás kötelező minden román állampolgárságu gyerekre. A gyermekek 5-6 éves korukban a kisdődóvót, 7-14 éves korukban az elemi iskolát látogatják. Az egy- és két-tanerős óvodák igazgatását az elemi iskola hatáskörébe utalták. Így az ilyen óvodáknak a jövőben nem lesz saját igazgatója. A középiskolába lépő gyermekek az elemi iskola felső három (V., VI., VII.) osztályának látogatása nem kötelező. Ha a gyermek igazolatlanul mulaszt, a szülőket megkövetelik a kivetett bírság összegét a munkanap értékével kacsollák össze és a bírságot közzadók módjára halják be. Ha a szülő nem fizeti meg a bírságot, börtönbüntetésre is átváltozható. Mivel a gyerek elvégezte az elemi iskola VII-ik osztályát, a szülő köteles gyermekét abszoláló vizsgára engedni. Ellenkező esetben a szülő 500 lei bírságot fizet és a tanuló ismételn köteles az elvégzett VII-ik osztályt. A rendelkezés a kiváló képességű gyerekek előrehaladását igyekszik biztosítani, hogy középiskolába kerülhessen minden olyan tehetséges gyermek, aki szellemi kiváltsága szorgalma értelmiségi pályára jelöl. Megjegyezzük még itt, hogy valószínűleg már két év múlva a tanuló abszoláló vizsga nélkül nem mehet ipari, kereskedelmi pályára sem. Azok a tanulók, akik az elemi iskola mind a hét osztályát elvégezték olyan elbírásban részesülnek, mint az alsófokú szakiskolák végzettjei. Joguk van arra is, hogy különböző vizsga letétele után a kereskedelmi, vagy iparos iskolák második osztályába beiratkozzanak.

Az új elemi iskolai törvény szociális szempontokat is figyelembe vett: a hatóságok támogatásával iskolai nyaraló-táborokat létesítenek a gyenge testi felépítésű gyermekek számára és ezek a telepek az országör szervezet vezetése alatt állanak.

A románnyelvű tankönyv. — mint ismeretes — az állam kizárólagos joga. Azonban ez a kisebbségi tankönyvekre nem vonatkozik. Az új törvény szerint a tankönyv csak arra való, hogy nótolja azt, amit a tanuló a természetben nem találhat fel. E felfogás szellemében minden elemi iskola érpen úgy, mint az elmúlt tanévben, muzeumot szervez, amelyet állandóan gyarapít.

Érdekes újítás még, hogy egyszerre 40 tanulókat oktathat egy tanerő. Ez nagy javulás az előző törvények 60 illetve 50-es létszámához viszonyítva. (Különböző 25-30, sőt még ennél is kevesebb). A tanulók kitűnő előmenetelre csakis a kislétszámú osztályokban lehetséges. E rendelkezés kétségtelenül hasznos, azonban kisebbségi viszonylatban számot kell vetni azzal is, hogy súlyos terhet ró a felekezeti iskolák fenntartóra. Új tanerőket kell alkalmazni. Az iskolafenntartó terhe nagyobb de ezzel szemben több kisebbségi tanerő juthat kenyérhez... (n. f.)

Reaktiválják a Marmarosch Banko

Bucurestiből jelentik: A Marmarosch Blank bank legutóbbi közgyűlésén módosították az alapszabályokat, az alaptőkét pedig 125 millió leiben állapították meg, mely 250 ezer darab 500 lei névértékű részvényből áll. Valószínű, hogy a bank rövidesen újból megkezdí működését, mivel a közel 4 milliárd leit kitevő kötelezettségének majdnem kilencven százalékban eleget tett. A Marmarosch Blank bank terménykereskedelmi vállalatot is létesít.

„Mi hiszünk a békében“

— mondta Titeanu sajtóminiszter a két ország barátsága jegyében ülésező lengyel-román sajtószövetség ülésén

Bucurestiből jelentik: A román-lengyel sajtószövetség vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg tizenegyedik értekezletét a bucurestii ikerkedelmi és iparkamara dísztermében. Az értekezleten részt vettek Titeanu Eugen sajtó- és propagandaügyi miniszter, Racinschi Roger bucurestii lengyel nagykövet, Wysel Sciezynski, a lengyel nemzeti szövetség elnöke, Lugojanu, a román nemzeti szövetség elnöke, Piestrzinsky, Kozminsky, Simczek, Dunin Keplicz, Kleszczynsky, Kindler, dr. Kirikieu, Wolsky, a lengyel küldöttség tagjai. Román részről: Dragu, Th. Solacolu, a Rador távirati iroda elnöke, Demonstene Botez, Georgescu Cocos, Victor Alboteanu, Paleologu és Sobansky voltak jelen.

Az értekezlet megnyitása után Titeanu Eugen sajtóminiszter emelkedett szólásra, aki hangsúlyozta, hogy újságírói működése idején a lengyel-román szellemi együttműködés eszméjét terjesztette, majd sajnálatát fejezte ki, hogy a bizottságok három éven keresztül felfüggesztették működésüket. Ez a körülmény újabb kötelezettséget ír elő.

— Amit ma és tegnap célul tűztünk ki — mondta beszéde további folyamán Titeanu miniszter — a két országnak, — amelyeket semmi el nem választhat egymástól, — kölcsönös megismerése. Moscicki lengyel államelnök, Rydz-Smigly tábornagy, Beck lengyel külügyminiszter látogatása, valamint az a feledhetetlen meleg fogadtatás, amelyben Őfelsége II. Carol királyt és Mihai nagyvadját részesítették, jelképes megnyilatkozásai a

két ország békeakarátának és együttműködésének. Mert

mi hiszünk a békében, abban a békében, amelyet becsülettel meg akarunk őrizni és amely nélkül sem civilizációt, sem pedig haladást nem lehet elképzelni.

Küldképviselőnknek nagykövetségi rangra való emelése a közeledési és kölcsönös bizalmi politikának a betetőzése volt. Ebben a kedvező előjeleket rendelkező légkörben arra vagyunk hivatottak, hogy újra megindítsuk a román-lengyel sajtószövetség működését, egyben pedig arra kérem a szövetség tagjait, hogy olyan gyakorlati megoldásokat hozzanak, amelyek nagy mértékben hozzájárulnak országaink sajtó s szellemi kapcsolatának elmélyítéséhez. Ki kell fejlesztenünk a hírek kicserélésére vonatkozó kapcsolatainkat, riportcseréket és rádió előadásokat, ugyanakkor pedig

meg kell szerveznünk az állhírek kiirtását, amelyeket mindig zavaró céllallop röpitenek világga. Új alapokra kell fektetni a turisztikát, meg kell teremteni az állandó szellemi közösséget a két ország ifjúsága között, hogy a felnövekvő generáció folytathassák azt a munkát, amelynek alapját mi leraktuk.

Titeanu miniszter beszédére Racinszky gróf lengyel nagykövet válaszolt aki hangsúlyozta azt a baráti légkört, ami a két ország között fennáll. Megemlítette azután, hogy mindkét ország a békét és haladást óhajtja. A következő felszólalók Wysel ezredes és Lugojanu voltak. Lugojanu elnök felolvasta az Őfelsége és Moscicki elnökhöz intézett üdvözlő táviratok szövegét.

Kiemelik a Dunából

Mária magyar királyné kincses gályáit

Gerevich Tibor a Duna mélyén fekvő magyar műkincsekről

Budapestről jelentik: Magyar műtörténészek és muzeumi szakemberek körében nagy érdeklődéssel beszélnek arról a mozgalomról, amelynek a célja, hogy

kiemeljék a Duna mélyéről azt a két gályát, amelyek a mohácsi vést követő időben Esztergom közelében sülyedtek el.

Tudvalévő, hogy az olaszok nagy sikerrel emelték ki a Némi-tóból Caligula császár gályáit, amire fölfigyelt az egész világ is.

Most Magyarországon mozgalom indult meg Mária királyné kincses gályáinak kiemeléseért és értesülésünk szerint tárgyalások vannak folyamatban amerikai tőkével amely finanszírozná az érdekes vállalkozást. Rövidesen Budapestre érkeznek az amerikai szakemberek és megkezdik a helyszíni tanulmányozást és remélhető, hogy rövidesen megindul a munka, amelyre felfigyel az egész világ.

Mária királyné gályáinak érdekes története van. Amikor a mohácsi csata végzetes kimeneteléről értesült Mária királyné, első gondja volt, hogy a budavári kincseket magának, illetve bátyjának, Ferdinándnak biztosítsa. Minthogy me nekülnie kellett.

összeszedte a legkülönbözőbb természetű kincseket Budavárban, ezeket hajóra rakatta és a szállítás céljával Pozsony felé me.

Egy napig tartott Budavárban az eszeveszett pakolás és éjszaka el is indult a hajóhad a királynéval és néhány hívével együtt Pozsony felé. Ugyanekkor a lakosság is menekült és hirtelen összekapkodott csomagjaival megtöltötte az összes előkerült hajókat.

Majdnem sülyedésgig megett hetvenkét hajó indult el a Dunán felfelé, nem számítva az udvar hajóit. Visegrádon a királyné is megállott és az ottani királyi kastélyból is a hajóra rakatta az ottani kincseket. Esztergom tájékán azonban

Orbán Endre esztergomi várnagy és Kun Pál főispán megtámadta az udvari hajókat és kettőt közülük elsülyesztett.

Természetesen nem rablási szándékkal történt ez a támadás, hanem azért, mert a Szapolyai-párti hazafiak nem jó szemmel nézték, hogy az ország kincsei az idegen származású királyné birtokába kerültek.

A királyné és a megmaradt kincsek sértetlenül értek Pozsonyba, ahonnan Ferdinánd, későbbben, miután Fehérvárott megkoronázták, elvitette Bécsbe a kincseket. Abból a leltárból, melyet Ferdinánd készítettett a megmentett aranyakról, ezüstökről, követekettni lehet arra, hogy

a Párkányána s Esztergom között elsülyedt hajókon nagyméretű kincsek lehettek.

Ennek a kérdésnek Magyarországon két alapos ismerője van, az egyik Gerevich Tibor egyetemi tanár, a másik Siklóssy László, a neves műtörténész.

Gerevich Tibor egyetemi tanár a következőket mondotta érdeklődésünkre a mozgalomról és Mária királyné kincses gályáiról:

— Régebről, muzeumi tisztviselő koromból tudom, hogy a dunai kotrómunkálatok alkalmával sűrűn előfordult, hogy

a Duna fenekéről római kori régiségek kerültek elő.

Igy tehát kézenfekvő a gondolat, hogy ha azok a műtárgyak megmaradtak épségben és a víz nem sodorta el őket, akkor valószínű, hogy az 1526-ban, tehát sokkal később a folyó fenekére sülyedt gályák is megvannak még. Feltehető ez annyival is inkább, mert

ezek a kincsek mélyén beágyazódtak az iszakra

és a víz sodra nem vihette el őket.

Felakasztotta magát

Feledi Endre mérnök, a zombolyai kalapgyár volt igazgatója

Temesvárról jelentik: Feledi Endre harminchat éves mérnök tegnap délután a második kerületi Pestalozzi-ucca 2. számú házban lévő lakásában felakasztotta magát. A fiatal mérnök az ágya felett szegret vert a falba és a szegre erősítve pizzamájának erős övzsinóriát, így vetett véget életének. Amikor a szolgáltól este hazatérve a szobába ment, gazdáját már halva találta. Feledi a rendőrséghez címzett búcsulevelet hagyott hátra, amelyben öngyilkosságát azzal indokolta, hogy megélhetését nem látta biztosítva, a nyomortól pedig irtózik.

Feledi elvált ember. Három évvel ezelőtt vált meg a zombolyai kalapgyártól, ahol igazgatói állást töltött be. Temesvárra jött, ahol mint mérnök próbált boldogulni, de ugylátszik, ez nem sikerült neki. Megunva a kilátástalan küzdelmet az élettel, a halálba menekült.

Corso: UTOLSO NAP! 5, 7.15, 9.30

„Az álarcos ember“ II.

Szerdától: Zarah Leander

Kilencvenkilenc ember veszett oda a „Thetis” szerencsétlen pusztulásánál

Sirvakadt az angol királyné, amidőn értesült róla, hogy menthetetlenné vált a helyzet . . .

London. Az angol tengernagyi hivatal a „Thetis” tengeralattjáróval kapcsolatos munkálatokról újabb a következő hivatalos jelentést adta ki:

— „Sikerült horgonyláncot elhelyezni a „Thetis”-en, de az elsüllyedt tengeralattjáró kiemelése keddnél előbb nem történhetik meg.” Megállapítja a hivatalos jelentés azt is, hogy az Astron Wickers-gvár még egy szakértője tartózkodott a hullámsírba merült tengeralattjárón és ezzel az újabb megállapítás szerint az acélkoporsóban elpusztult emberek száma 99-re emelkedett.

A Reuter jelenti: Az admirális hivatalos jelentésében bejelentette ugyan, hogy a „Thetis” tengeralattjáróba bezárt emberek megmentésére nincsen már semmi remény, mégis lázas igyekezettel munkálkodnak a tengeralattjáró hajó felszínre hozása érdekében. Amikor az admirális hivatalos jelentését a katasztrófa színhelyéhez legközelebb lévő tengerparton felolvasták, ahol a hajóba zárt áldozatok hozzátartozói várakoztak.

szivettépő jelenetek játszódtak le.

A hullámsírban lévő tengeralattjárón még 99 ember van. Amikor a londoni rádió a tengeralattjáró végleges pusztulásáról szóló jelentését felolvasta,

a gyász jeléül két percre szünetet tartott.

A hivatalos épületekre gyászbogókat tütek ki.

VI. György angol királynak, aki amerikai útján még Kanadában tartózkodik, óránként tettek jelentést a Thetis angol buvárhajó helyzetéről. Újabb jelentéstételnél azt közölték a királlyal, hogy a buvárhajóban rekedtek száma az eddigi adatoktól eltérően 99 és úgy a polzári mint a katonai személyzet megmentése lehetetlenné vált. A szerencsétlenek haláltusa já már péntek este megkezdődött.

Mikor Erzsébet királyné meghallotta ezeket a kijelentéseket, hangosan zokogni kezdett.

Az angol tengernagyi hivatal főtanácsa tegnap ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy szigorú és körültekintő vizsgálatot vezetnek be a Thetis tengeralattjáró elsüllyedésének ügyében. Az áldozatok hozzátartozói vasárnap gyűlést tartottak, amelyen ugyancsak szigorú vizsgálat bevezetését követelték és egyben megállapították, hogy

a mentési munkálatokat túl későn és rossz irányban kezdték meg.

A napisajtóban tengerészeti szakértők foglalkoznak a Thetis tragédiájával és megállapítják, hogy a tengernagyi hivatal konzervatív felfogásuktól vezetve elmulasztott bizonyos intézkedéseket megtenni. Így hivatkoznak a la-

pok a tengeralattjáró túlterheltségére és arra a körülményre, hogy

a számfeletti légénységen kívül a kelletténél jóval nagyobb volt a jelenlévő szakértők száma. Kitagásolják továbbá, hogy a próbaalámerülést a tengernek egy olyan szerencsétlen helyén hajtották végre, ahol eddig már három hajó került a hullámsírba.

A tengeralattjárón tragikus körülmények között elpusztult személyek hozzátartozói négyszáz főre tehetők. Ezek az angol államtól nyugdíjat fognak kapni. A Kanadában tartózkodó angol királyi pár, valamint Mary anyakirályné táviratot intéztek a tengernagyi hivatalhoz, amelyben mélységes gyászuknak adnak kifejezést a történetek felett. A tengernagyi hivatal és az egyházi hatóságok utasítására holnap valamennyi angol kikötőben és a tengernagyi hivatalokban gyásztisztviszlet lesz a tragikus halált halt emberek lelki üdvéért.

Róma. Viktor Emanuel olasz király és császár, Lebrun francia köztársasági elnök és az olasz tengerészeti miniszter részvételtáviratot küldtek a Thetis tengeralattjáró elsüllyedése alkalmából.

London. (Rador.) Oram kapitány az ötö-

dik tengeralattjáró flotta parancsnoka, aki legelsőnek menekült meg az elsüllyedt Thetis buvárnaszádról, ma megjelent a tengernagyi hivatalban, ahol sir Shakespeare államtitkár fogadta kihallgatáson. A tengernagyi hivatal tanácsa ma összeül, hogy meghallgassa Oram kapitány első jelentését a Thetis elsüllyedéséről. A Cityben kijelentette, hogy a buvárhajót hivatalosan még nem vették át és azt az építő cég 350 ezer fontra bebiztosította. A hajót valószínűleg felszínre tudják hozni, azonban továbbra is fennáll a szerencsétlenül jártak hátramaradottainak kártérítési ügye.

Különben a Thetis tengeralattjáró katasztrófájának ügye holnap kerül az alsóház elé. A tengeralattjáró kiemelése után megindul hivatalból a vizsgálat és a szerencsétlenség körülményeit Portsmouthban fogja letárgyalni egy katonai bizottság. Az ülés titkos lesz, de a tárgyalóbizottság megállapításait közölni fogják a sajtóval.

Végetért Pál jugoszláv kormányzó-herceg németországi látogatásának hivatalos része

Németországnak nincsenek területi követeléseai Jugoszláviával szemben

Berlinből jelentik: Pál jugoszláv régensherceg németországi látogatása hétfőn hivatalosan végetért és a kormányzóherceg keddi napon Drezdába utazott magánjellegű látogatásra. Czinczár Markovits jugoszláv külügyminiszter, aki a hercegi párt németországi utjára elkísérte, visszatért Belgrádba.

Pál jugoszláv régensherceg németországi látogatásával a jugoszláv lapok hangsúlyozzák, hogy csupán udvariassági jellegű és nem beszéltek vagy írtak alá ezalkalommal semmiféle jellegű szerződést. Ez a látogatás azonban feltétlenül a két ország közötti jóviszony kihangsúlyozása és alkalmas olyan légkör megteremtésére, amely kellemes mindkét országra nézve.

Róma. Az olasz sajtó meglepéssel ír Pál jugoszláv régensherceg berlini útjának eredményéről. A Popolo d'Italia nagy fontosságot tulajdonít Hitler kancellár azon kijelentésének, hogy

Németország semmiféle területi követelést nem támaszt Jugoszláviával szemben és Németország békés szándéka a gazdasági érdekkapcsolatok felvételének kihangsúlyozásából a kellőképpen kihangsúlyozódik.

Berlin és Róma kijelentései nagy mértékben hozzájárulnak az érdekelt országok baráti közeledéséhez.

Berlin. Amíg Pál jugoszláv régensherceg a program szerinti ünnepeken vett részt, addig Kölnben német-jugoszláv bizottság tanácskozott a két ország közötti gazdasági ellentétek megoldásáról.

Mint hírlik a tanácskozásokon a következő kérdések kerültek szóba:

1. Németország elégedetlen a márkának Jugoszláviában történő értékelésével.

Követeli, hogy a márka árfolyamát a dinárral szemben öt százalékkal megjavítsák. Valószínűnek látszik, hogy ebben a kérdésben sikerülni fog a megállapodás.

2. Németország panaszolja, hogy kedvezőtlen elhánásban részesítik a nyersanyag- és élőállatszállításnál.

Követeli, hogy a kivitel legnagyobb részét Németország felé irányítsák.

3. Németország kölcsönös árucseré tárgyalomban akar Jugoszláviával megállapodást létesíteni, a Romániával megkötött kereskedelmi egyezmény mintájára, a német kormány azt akarja, hogy Jugoszlávia vas, érc, olaj, mangán, petróleum és más termékeinek legnagyobb részét Németországba küldje.

Ezenkívül felhatalmást kér, hogy jugoszláv területen a természeti kincseket szabadon felkutathassa és kiaknázhassa. Ezzel szemben azt kívánja, hogy Jugoszlávia csökkentse az ipari termékek előállítását és kompenzációként Németországhoz ipari árucikkeket szerezzen be.

4. Követeli, hogy Csehországot és Marvaországot vonják bele a német-jugoszláv gazdasági tárgyalásokba.

Repülőszerencsétlenség Finnországban

Helsinkiből jelentik: Keletfinnországban lezuhant egy repülőgép és öt utasa szörnyvethalt. A repülőgép utasai között 3 gyermek is volt.

Tüzet fogott a benzingáz egy benzinkutnál

Temesvárról jelentik: Könnyen végzetessé válható baleset történt tegnap délelőtt Temesváron, amely azonban így is több sebesülést követelt. Az eset a józsefvárosi Fröbl-uccában lévő benzinkutnál történt, közvetlenül az ucca bejáratánál, ahol az autóbuszok érkező és induló helye van. Délelőtt kilenc órakor futott be Freidorfról jövet Schuld Ferdinand 205. számú autóbusza, amelyben a Juventus sportegyesület csapata és néhány sportbarát volt, akiket az autóbusz a Bessenyei-telepen vett fel, hogy Temesvárról Nagyszentmiklósrá vigye őket. A Fröbl-uccába érve, az autóbusz a benzinkuthoz ment, ahol Schuld negyvenöt liter benzint öntetett a tartályba, később pedig még öt litert kért. Amíg a benzinkut alkalmazottja az öt litert kimérte, valaki — nem lehetett megállapítani, hogy ki volt — az autóbusz közelében cigarettára gyújtott.

A gyújtótól a benzingáz tüzet fogott, ami úgy megijesztette az autóban ülőket, hogy hanyathomlok menekülni próbáltak. Néhány utas bevverte az autóbusz ablakait és így igyekezett kijutni, mások az ajtón keresztül menekültek. Schuld Ferenc, akinek nadrágja már lánggal

égett, nem vesztette el lélekjelenlétét. Miután felő volt, hogy felrobban az autóbusz benzintartálya, sőt a benzinkut is, Schuld a benzinkut homokkészletéhez rohant és homokot markolva kezébe, azzal

elfedte a már lángban lévő tartálynyílást és ezzel elhárította a robbanás veszélyét.

amelynek kiszámíthatatlan következményei lehettek volna.

Az autóbusz utasai közül tizen égési és az üvegtől vágási sebeket szenvedtek. Ezek: Schuld Ferenc, az autóbusz 29 éves tulajdonosa, Secosan András 25 éves asztalos, Steiner József 28 éves kőműves, Tóth András 27 éves kőműves, Schmur Giza 26 éves munkásnő, Kiss Juliska 21 éves munkásnő, Bundi Mária 34 éves munkásnő, Marian Toxin 26 éves, Karl Dezső 21 éves, Bundi Alajos 35 éves munkás.

Az összes sebesülteket a mentők első segélyben részesítették és a súlyosabbakat a Pegasz-anatóriumba vitték. Nemsokára megjelent a helyszínen a hatóságok képviselője is, aki megkezdte a vizsgálatot.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőncím: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
A. T. A. D., Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Részletesen... 540... Negyedéves 210 lel
Egy hónapra 70

Nagyon fáj

— Egy hónapig nem cigarettázom — mondotta egy fiatal egyetemista hallgató. — mert leégtem józseffalva. Lemondok a nikotin kellemes kábulatáról, mert józseffalva kell jellegzőlni egy magyar falu pusztulására... Én nem adhatok többet, mint a lemondást és az ez uton megtakarított pénzt, amit cigarettára, lassu előfizetésre szántam.

A meghatódottság remeg az idegekben, mert amit ez a fiatal ember így közvetlen egyszerűséggel megfogad, több mint lemondás. Őntudat. — Egy hónapig nem cigarettázik, hogy az ilyen módon összekuporgatott pénzt az elpusztult józseffalva tüzkárosultainak segítyezésére fordíthassa.

A bukovinai hegyek között lángokba dőlt falu fekete pernyéje még nem üledett le, mert az emlékezés szele felkavarja és szétszórja a szélrózsa minden irányába, ahol erdélyi magyar él: a lángok martaléka lett egy székely falu, amelynek lakói most földöntutók!

A meghatódottság megnyilatkozó segitleni vágyás számtalan példája történik amióta a szórványban élő székelyek falujára leszállott a nyomoruságot hozó tüzmadár. Ilyen meghatódottságok azok számára nyilvánulnak meg legláthatóbban, akik a sorok szürkéségében észreveszik a fényt, amely szegény kismembek lelkében lobbant. A sorok közt olvasók számára most a legizgalmasabb élmény a józseffalvai tüzkárosultak felségélyezésére adakozók névsora és a számok, amelyek az adományok összegét tüntetik fel. Valami megrendüléssel és büszkeséggel vegyes érzés került hatalmába, amilyen a sűrű névsorban rátéved a szem józsi nincse névére, aki csak így, ahogyan rákiáltanak, amikor egy feketét kérnek tőle a kávéházban: „Józsi! Ién az adakozók sorába. — Vagy Kiss Pista III oszt. tan., aki talán az uzsonna pénzéből elszakított 60 lejel igyekszik néhány téglát adni a kárvalottaknak. Megrendítő látvány a sok N. N. jelzésű adakozó is, akik szegényesüket szegélyve 10—20 lejt adnak Hány tönkrement, élettől megtiport embert takar az ismeretlen jelző két hetű? Akik néhány szeg árával mégis csak segíteni akarnak.

A világ nagy tragédiáinak véres, fekete forgatagában eltűnik a józseffalvai tragédia, amely a miénk. Talán ezért is jobban szíven és ez a láthatatlan ökölcsepás, amit a sors annyiszor emlegetett vasókle mért az erdélyi szívre, jobban fáj, mint milliók pusztulása, a japán repülőgépektől szántott kínai föld, vagy az óceán fehéredő hullámsírlába zárt acélkoopersó, az elsüllyedt tengeralfutó matrózalnak tudoklása...

A józseffalvában felcsapódó lángok bevillágitották még a legelzárkóztabb lélekebe is, a pusztulás riasztó kísérlete tettekre készíti még a közönyösöket is. A józseffalvai tragédia nyomán támadt közhangulat nemcsak emberséges szeretetmegnyilvánulás, hanem tanúságtétel is: mint a hamu alatt lappangó parázs izk lelkünk mélyén a sorsközösség és testvériség érzése.

Bánffy Miklósnak, a Népközösség elnökének a józseffalvai utáépités ügyében a magyar társadalomhoz intézett felhívása, komoly visszhangra talált. A napon-ta érkező pénzküldemények azt bizonyítják, hogy né-nünket teljesen áthatotta az egymásrataltság gondolata. Ennek legkifejezőbb példája az alábbi levél, amit a Népközösség elnöke az egyik távoli magyarlakta köz-ségből kapott:

Elnök ur, alulírott kérem, fogadják olyan szívesen ezt a csekély összeget, amilyen szívesen küldöm. Arcom az a szegény, hogy csak ennyit küldök, lévén szegény tanítónő nincs módomban többet adni, majd megtoldom imával, hogy a jó Isten adjon erőt, türelmet ebben a borzalmas szerencsétlenségben. Mellékelten küldök 200 lejt, igen kérem nevémet mindenütt elhallgatni, sehol egy újságban vagy bárhol is említést tenni. Szégyelném magamat, Isten áldását kérem józseffalva minden lakójára.

Az elmúlt napon az alábbi adományokat futtatták el hozzánk a józseffalvai tüzkárosultak részére:

ÁTHOZAT 1939. VI. 4-ről	Lejt
W.-né (Arad)	200.
Sajtos Erzsébet	200.
P. dr.	200.
Kubát-nővérek (Arad)	100.
F. Sch. (Arad)	100.
Összesen	Lejt 4159.

Ruhát és egyéb használati cikket tartalmazó csomagokat közvetlenül a józseffalvai katolikus plébániához fogadják el postán. Címe: PAROCHIA ROM. CAT. VORNICENI. JUD. SUCEAVA. VIA ILISESTI.

— IDŐJÓSLAT: Változó felhőzet, erős keleti szél. A hőmérséklet nem emelkedik. Az ország keleti részében esők lehetségesek.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.74, London 20.76, Newyork 443, Brüsszel 75.45, Milánó 23.30, Amszterdam 236, Berlin 177.75, Szófia 540, Prága 15.12 és fél, Varsó 83.75, Belgrád 10.00, Bucureşti 3.25.

— A miniszterelnök 46 éves. Bucurestiből jelentik: Armand Călinescu miniszterelnök tegnap töltötte be 46-ik életévét. Ez a nap összeesett az új alkotmány egyik fontos eseményével: a szenátorválasztással. A miniszterelnök születésnapja arra a napra esett, amikor az új alkotmányban leszögeztet törvényszakaszok alapján a népkarát parlamentáris módon is megnyilvánult, amikor képviselőit megválasztotta. Armand Călinescu a legfiatalabb az ország eddigi miniszterelnökei között.

— JUNIUS 6. 7. ÉS 8-ÁN FEL KELL LOBOGÓZNI A HÁZAKAT. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszterium illetékes osztálya körrendeletet küldött az ország valamennyi hatóságához. A rendelet értelmében június 6. 7. és 8-án a házakra ki kell tenni a nemzetiszínű zászlót s ezeket csak a trónralépési évtordulótól szabad levenni.

— Spanyol küldöttség érkezését várják Bucurestibe. Bucurest. Kormánykörökben spanyol küldöttség érkezését várják a napokban. A küldöttség ezidőig Törökországban tárgyal.

— Göring marsall ebédet adott Pál József régens tiszteletére. Berlinből jelentik: Göring marsall és felesége vasárnap este Charlottenburgi kastélyában dínt adtak Pál régensherceg és Olga hercegnő tiszteletére.

— Mussolini feleségéről neveztek el egy olasz kikötőt. Rómából jelentik: A Cattaro mellett levő Santi Matteo-kikötőt Porto Egda-nak nevezték el, a Duce feleségéről.

Az „Asociatia Demobilizatorilor” felvilágosítása

Legutóbbi számunkban közöltük Alexandru Vlad tábornok, Arad város polgármesterének hivatalos óvását, melyben tiltakozott az ellen, hogy nevében bárki is pénzadományokat gyűjtson a város polgárságától. Az „Asociatia Demobilizatorilor” Bucurest-i Egyesület ezzel kapcsolatban annak megállapítását kérte tőlünk, hogy nékik hivatalos engedélyük van a gyűjtésre és az akció aradi védnökségét az aradi polgármester hivatalosan vállalta s így az óvás rájuk nem vonatkozik. Az egyesület felkérésének ezuton teszünk eleget.

— A kisebbségi elemi-iskolák évfárlata. Május 4-én tartják az aradi kisebbségi elemi-iskolákban az 1938—39-ik iskolaév utolsó tanórát. Kedden a magyar népkisebbségi iskolákban befejeződött a tanítás és az elemi-iskolás gyerekek az évfárló vizsgákra és a tornavizsgákra készülnek. A római katolikus elemi iskolában június 17-én tartják a tornaünnepélyt, amelyre az elemi iskolások lelkesen készülnek. Az 1938—39. iskolaév hivatalosan június 29-én zárul, amidőn megtartják a hivatalos évfárló ünnepélyt.

— Tömegszerencsétlenség Japánban tizenhárom hajóval. Tokió. (Rador.) Sikok-szigeten nagy aranyu vasuti szerencsétlenség történt. Két benzines vagon 60 méteres szakadékba zuhant. Tizenhárom személy meghalt, harminc megsérült.

— A tengerbe zuhant egy amerikai repülőgép. Newyorkból jelentik: A floridai Pensacola közelében az amerikai légi flotta egyik repülőgépe a tengerbe zuhant. A repülőgépben levő pilóta és segédje a vízbe fulladtak.

Az erőművészet

— Most már elhiszi az igazgató ur, hogy sikere lesz a számomnak?

— A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG KOLOZSVÁRI KÖZPONTI IPODAJÁNAK ÚJ CÍME: Kolozsvár. Str. Braţianu 3. Telefon 32—51. Az eddig Kolozsvár. Str. N. Iorga 8. sz. alatti szervezőiroda mint a Kolozsvár városi és megyei népközösségi igazgatóság iró-dája fog tovább működni és telefonja továbbra is 21—24 marad.

— A NYELVVIZSGÁN ELBUKOTT POSTATISZTVEISELŐNÖNEK MEGITÉLTÉK A TELJES NYUGDÍJÁT. Temesvárról jelentik: Kádár Ilona temesvári postatisztveiselőnök 1936-ban a nyelvvisz-gák következtében huszonhárom évi szolgálat után elbocsátották állásából anélkül, hogy nyugdíj-jog-sultságát elismerték volna. Az elbocsátott tisztveiselő-nök ügyét bíról utra terelte és a Semmitűszék viz-szahelyezte jogalba. A döntés alapján Kádár Ilona a Legfelsőbb Számvizsgáló Bírósághoz fordult, amely elbocsátása napjától visszamenőlegesen az elbocsá-tott tisztveiselő-nök számára teljes nyugdíját megítélte.

— Súlyos összetűzés szlovák telepesek és magyar földművesek között. Nyitrai jelentik: A nyitrai környéki magyarlakta községekben nagy felháborodást keltett az a szlovák kormányakció, mely a magyar falvakban szlovák telepeseket akar elhelyezni és föld-birtokhoz jutni. A falvak lakói megtámadták a tele-peseket. Alsóelefánt községben, ahol a lakosság meg-tudta, hogy a szlovák telepesek 10—12 hold földhöz jutottak, kiverték őket a faluból. A csendőrök közbe-léptek és a falusiakat visszaverték. A magyar gazdák arra hivatkoznak, hogy községük földjére elsősorban nekik van joguk.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölesönös Segélyző Egye-sületé (Str. V. Goldiş Nr. 6.) ajánlatot kér 50 vagon el-sősosztályu tüzfára. Az elnökség.

— Brunner Tibor pappá-szentelése. Junius 3-án, szombaton, Fiedler István szatmár-nagyvá-radji püspök szentelte pappá Brunner Tibor mi-norita szerzetest, az aradi hitoktatói kar érdemes tagját. A rokonszenves fiatal pap, — akit város-szerzte ismernek és szeretnek Aradon, — június 4-ikén, Szentháromság vasárnapján délelőtt 10 órakor mondotta első szentmiséjét a Minoriták templomjában. Brunner Tibor első szentmiséje alkalmával dr. Gruher Ernő nagybányai teológia-riktor mondott mély gondolatokkal ékes beszédet a papi hivatás szépségéről. Az ünnepi misén, melyen dr. Lakatos Ottó szentszéki tanácsos, aradi plébános, rendfőnök volt az első misés manuduc-tora, — a templomi nagykar Karácsonyi István vezetésével a legkiválóbb templomi zeneköltők szerzeményeit adta elő.

— A Tuberkulózis Elleni Küzdelem Egyesületének aradi főlkja június 7-én — határoza képtelenség esetén újabb meghívás nélkül június 14-én — délután 6 óra-kor tartja évi rendes közgyűlést Str. Dr. R. Velicu 22. szám alatti helyiségében, melyre a t. tagok ezuton meghívotnak.

— Beszarranó tolvaj garázdálkodása. Nap Persida aradi lakosnő bejelentette a rendőrségen, hogy meglöpták. Feljelentése szerint valaki behatolt a Rahovei-ucca 76 szám alatti lakásába és onnap 5000 lejt vitt magával. A tettes kézrekerítésére megindult a vizsgálat.

— Távoímaradnak a német teniszozók és eve-zősök a külföldi versenyektől. Páris. (Rador.) A német teniszszövetség értesítette a francia baj-nokságot rendező bizottságot, hogy a mérkő-zéseken egyetlen német játékos sem vesz részt. Hir szerint a júliusban megtartandó Henley-i regattán sem vesznek részt a németek. Pauli, a német evezős szövetség elnöke kijelentette, hogy nem hiszi, hogy a birodalom és Anglia között jelenleg fennálló helyzetben ajánlatos lenne a Henley-i regattán való részvétel. Var-sói jelentés szintén arról számol be, hogy a lengyel atlétikai szövetség arról értesítette a né-met szövetséget, hogy a június tizenhetedikére Varsóba meghirdetett lengyel—német atlétikai versenyt lemondja. Erre a lépésre azért került sor, mert a németek is lemondták a lengyel—német ökölvívóversenyt.

— Borzalmas kincsközött kizsarvedett egy asz-szony akit veszettkutya harapott meg. Ploestiből je-lentik: Anica Nitulescu, Bordeni községbeli asszonyt néhány nappal ezelőtt megharapott egy kutya. Az asz-szony nem tulajdonított különösebb jelentőséget a seb-nek, de mintegy három nappal azután, hogy a kutya megharapta, kitört rajta a veszettség. Ploestibe szállí-tották, ahol legnap reggel a Movila-kórházban borzal-mas kincsközött meghalt.

— Plágium miatt bíróság elé állították Kodolányi Jánost, az ismert magyar író. Budapestről jelentik: A pestvidéki törvényszék szombaton tárgyalta azt a plá-giumper, amelyet Erdős László dr. kórházi főorvos adott be Kodolányi János író és Patkós György, a Belvárosi Színház igazgatója ellen. Keresetében a fő-orvos előadta, hogy 1935-ben „Megkondult a harang” címen benyújtotta darabját Patkós Györgynek, aki ak-kor a Nemzeti Színház titkára volt. A darab akkor nem jutott el a színpadra, ellenben most látta viszont, a Patkós György által igazgatott Belvárosi Színházban, mint Kodolányi János írói sikeres színdarabát, a „Földindulás”-t. Az alperesek a tárgyalás folyamán ta-gadták a vádat, mire a bíróság szakértői bizottság ki-küldését rendelte el a két darab azonosságának meg-állapítására.

Erdélyi írók sikere a budapesti „Könyvnap”-on

Bossi budapesti román követ, Teleki gróf magyar miniszterelnök és más előkelőségek látogatták meg az erdélyi írók sátorát

Budapestről jelentik: Ez alkalommal is pompás megrendezésben nagy sikerrel történt meg a budapesti könyvnap, amelynek ma már sajátos arculata van. A budapesti könyvnapok az évek során most már teljesen azonosak a római könyvnapokkal, ahonnan ez az egész irodalmi vonatkozású megmozdulás kiindult. A népművészeti és iparművészeti elemekkel díszített vonzó sátrak megfelelő keretet adtak ennek a nagy megmozdulásnak. A mostani könyvnapon a magyar irodalom legértékesebb alkotásai matyó, sárközi, kalotaszegi és egyéb sajátos népi díszítésű sátraktól várakozó közönséget. Már az első napon megállapítható volt, hogy ezuttal is az erdélyi írók vezetnek. A könyvnapon látogató hatalmas közönség szívesen kereste fel az erdélyi írók sátorát, ahol különös buzgalommal vásárolták Nyirő Józsefnek legújabb halinakötésű könyvét, a „Mádéfalvi veszedelmet.”

A szombati nap folyamán az erdélyi írók sátrának számos előkelő látogatója volt. Elsősorban Raul Bossi budapesti román követ jelent meg az íróknál, akikkel beszélgetve hosszabb időt töltött. Utána József főherceg, majd gróf Teleki Pál, a magyar kormány elnöke, Jaross Andor felvidéki miniszter, Darányi Kálmán volt miniszterelnök és Kozma Miklós volt belügyminiszter látogatták meg az írókat.

Erdélyi íróink a budapesti könyvnapokról sikereiben, anyagiakban egyaránt meggazdagodva térnek vissza hozzánk új alkotó munkára.

— A június 8-iki ünnepségek jegyei. Mindazok, akik a június 8-iki országos ünnepségekre belépőjegyet foglaltak, jelentkezzenek a Moise Nicoara fju-liceum dísztermében, ahol a jegyek június 2-től, kedden 9—1 és 16—19 óra között átvethetők. Itt írjuk meg, hogy szerdán reggel fél 9 órakor a Gloria labdarugópályán tartják meg a június 8-iki nagyszabású országos ünnepségeket, amelyre meghívják minden szülőt és érdeklődőt.

— Letartóztatták az Országos Magyar Színészegyesület pénztárosát. Budapest. Az államrendőrség őrizetbe vette Kovács Andort az Országos Magyar Színészegyesület pénztárosát és Major Lajos pénztáros helyettesét, akik hónapokon keresztül folytatott visszaélések folytán tízezer pengővel károsították meg az egyesületet.

— Gróf Éva mozdulatművészeti iskolájának sikerült évvizsgálója. Szombaton este és vasárnap délután nagy számú közönség jelenlétében tartották meg Gróf Éva mozdulatművészeti iskolájában a meghívott vendégek részére az évvizsgáló vizsgát. A változatos, színpompás műsor első részében a kis gyerekek ritmikus tornaműtávjára szórakoztatott. Az alig néhány esztendőes kis fiúk és leányok szereplése alkalmával minden műsorszám után felzúgott a tapsvihár. Az apró gyerekek szereplése után a felnőtt leány-növendékek ritmikus tornaműtávjával és táncai következtek. Különösen nagy sikert aratott a növendékek gongzenekara, amely felett ritmikus érzésükkel tett tanúságot. Mintha valami ősi, keleti nép muzsikája remegett volna a levegőben. A műsor második részében szebbnél-szebb táncszámok gyönyörködtek a nézőközönséget. Olteanu Dia balettkegyelme azt bizonyította, hogy a fiatal táncosnő sokat ígérő tehetség. Nemcsak remek technikai tudása, mély átérzése, hanem rendkívül dekoratív megjelenése is kivívta a nézőközönség elismerését és rokonszenvét. Zsigmond Márta, aki már az elmúlt esztendő évvizsgálóvizsgálóadásán is nagy feltűnést keltett mély átérzésű táncával, különösen „Tűz-tánc”-ával, áttűző sikert aratott: és bebizonyította, hogy állandóan fejlődik. A mozdulatművészeti iskola növendékei: Weisz Zsuzsi, Hegedűs Magda, Nuszbaum Mária, Rosenfeld Magda, Stengl Betina, Komlós Valéria, Salamon Zsuzsa, Székely Zsuzsi, Komlós Viorica, Weisz Bözsi, Buculescu Doina, Buculescu Lia, Friedmann Judith, Hegedűs Magda, Hoffmann Judith, Pasternak Erika, Rosenfeld Magda, Schmidt Kuki, Suciu Babi, Szilágyi Bözsike, Weisz Vera, Goldstein Éva, Györi Judith, Jakab Péter, Jakabovits Iván és Klein György kivétel nélkül bizonyítást tettek arról, hogy Gróf Éva szívvél-leléssel oktatja tanítványait a táncművészet szépségeire...

— Felakasztotta magát egy kurticai gazdálkodó. A kurticai csendőrség jelentést tett az ügyészségen, hogy ott Andea Teodor, 56 éves gazdálkodó felakasztotta magát és meghalt. A vizsgálat megállapítása szerint Andea az utóbbi időben állandóan betegeskedett és ezért követte el tettét. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Borzalmas tüzkatasztrófát okozott egy mexikói mozi kigyulladása

Harmino ház és gyáregület semmisült meg, hatvan ember életét vesztett.

Mexiko. Tegnap Mosella államban egy mozgószínház leégett és ez a tűz borzalmas pusztítást okozott. A mozgófényképszínházban előadásra kerülő film éppen egy tűzvész borzalmaival szemlélte, amikor az épület kigyulladt. A veszedelem pillanatok alatt átterjedt a szomszédos iparvállalatokra és lakóházakra. A mozgószínház két perc leforgása alatt a lángok martaléka lett. A közönség egymást taposva le menekülni igyekezett az épületből. Későbbi jelentésekből megállapítható, hogy a tűzvész következtében hatvan ember meghalt és 150 súlyosan megsebesült. A szom-

szédságban lévő cukorgyár tűzoltósága nem akart kivonulni a helyszínre arra való hivatkozással, hogy a tűzoltásra nincsenek kellően felkészülve technikailag. A legutóbbi jelentés szerint a tűz következtében 30 ház és gyáregület teljesen leégett.

Mexiko. A Lapatepec községben lefolyt borzalmas mozi tüzről újabban érkezett jelentés szerint a halálos áldozatok száma hetvenre emelkedett. A vizsgálat teljes eréllyel folyik annak megállapítására, hogy tulajdonképpen mi okozta a veszedelem kitörését.

— A közigazgatási felső bíróság is megerősítette az aradi Palace-kávéház bérlőjének kilakoltatását. Arad város vezetősége még az elmúlt év őszén felbontotta Scheer Elemér kávéház tulajdonossal a Palace-kávéház bérlőjére kötött szerződését, mert a bérlő a város előzetes hozzájárulása nélkül megszüntette a negyedéves bérfizetés rendszerét és havonta egyenlített ki a helyiségből a színházépületben lévő kávéházért. Noha a havi bért pontosan fizette, a város kilakoltatási keresetét tétetett ellene folyamatba és a járásbíróság a kérelemnek helyt is adott. Scheer közigazgatási úton is tiltakozott a bérlét felbontása ellen, de a temesvári közigazgatási tábla elutasította fellebbezését, mint-hogy a bérlési szerződés utolsó pontja szerint az a tény, hogy a város esetleg a szerződés teljesítése terén engedelményeket nyújt a bérlő számára, ez jogfeladást nem jelent és az bármikor megszüntethető. Tehát, amennyiben a város nem fogadja el a jövőben a havi házbérfizetést, hanem ragaszkodik a negyedéves bérletrendszeréhez, ennek elmulasztása hármikor szerződésbontó oknak tekinthető. A bucuresti-i központi közigazgatási bíróság is tárgyalt az ügyet és Scheer Elemér fellebbezését elutasította.

— Négyévi fegyházra ítélték Bernard Nathan francia filmgyári igazgatót. Párisból jelentik: Tegnap délután hangozott el az ítélet a Pathé-Nathan-filmpanama ügyében. Bernard Nathan filmgyári igazgatót, valamint büntársait, Jean Simon Cerf-et és Joanties görög mérnököt ítélték el a törvényszék. az ítélet azonban csak egy részére a területekre rótt büntetéseknél vonatkozik és pedig azokra a családokra, amelyek a film vállalat alapításával kapcsolatban követtek el. Na'hant 4. Cerf-et 3. Joanties pedig 2 évi fegyházra ítélték. Más családi ügyben körülbelül 6 hónap múlva kerül sor tárgyalásra ugyancsak ellen.

Madár Géza

ÉPÍTÉSZETI IRÓDÁJÁT

Blv. Carol 50. szám alá helyezte

— Kivégeztek egy kémét Németországban. Berlinből jelentik: Franz Krain ötven éves, allstedti, délszléziai lakos; ma a plötzensei börtönben bárdal kivégezték. Kraint kémkedés vádjával ítélték halálra.

— „Gyermek a gyermekért!” A Zsidó Nőegylet ifjúsági tagozatának Napközi Otthona kitünően sikerült fagyalt-délutáni rendezett a tagozat „Gyermek a gyermekért” akciónak jegyében az Öreg Otthona Greceanu-uccai házában kertjében. A délután 5 órakor kezdődő fagyalt-délutáni igen sokan vettek részt és a megjelentek kitűnő hangulatban a késő esti órákig voltak együtt. A bensőszerű tereben táncolt a fiatalok, a kertben pedig a fagyaltot szolgálták fel. A rendezőség irányítója Dán Oszkár né fáradhatatlan buzgalommal látta el feladatát és az ő szakavatott vezénylete mellett elérhető el ez a délután is ilyen jelentős erkölcsi és anyagi eredményt. A Napközi Otthon gyermek-pártfogóit is jelen voltak egyenruhájukban és ügyesen betanult énekekkel hálálták meg a jótékony hölgyek figyelmét.

— Letartóztatták, mert államellenes kijelentéseket tett a telefonban. Nagyvárból jelentik: Gründl Béla, Lengyel Béla nagybányai fakereskedő munkása államellenes kijelentéseket tett a telefonban részegen. Vétlenül a központnál a rendőrség is be volt kapcsolva és meghallották. Gründl Bélát letartóztatták és átkísérték a kolozsvári hadbírószágra.

— Új céhalakulás Aradon. Aradon megalakult a borbély- és egészségügyi munkások céhe, amely a következő vezetőséget választotta meg: Iljan Ludovic, Török Károly, Ottrok Pál, Toda Petru, Covaci Anton, Zodor Sándor és Cupa Ioan. — A temesvártornai nemesfémfeldolgozó iparosok céhe megalakult. Az új céh a következő vezetőséget választotta: elnök: Ioan Dumoni, alelnökök: Zill Ervin és Prexl Rudolf, titkár Ladányi Jenő, pénztáros Utvinenantiu Géza, elnökök Andris Rudolf és Megyeri László, könyvszakértő Engel Jenő. A választmányba a következő tagokat választották: Kleitsch Károly, Jakob Ferenc, Kleinger István, Maiwurm Endre, Kecskeméti Sándor, Neumann Ferenc (Lugos), Wiesner Nándor, Iritz Herman, Kuklay Nándor és Benisch Lajos.

Gázrobbanást okozott Ujvidéken egy munkás kalapácsütése

Ujvidékről jelentik: Az ujvidéki gázvezető csatornázási munkálatoknál súlyos szerencsétlenség történt. Az egyik munkás kalapácsütése nyomán szikra pattant, amely felgyújtotta a megrepedt csőből szivárgó gázt. A robbanás ereje szétvetette a gázvezetőcsövet és a gáz-órak épületét. Négy munkás éleveszélyesen, egy súlyosan és több munkás könnyebben megsebesült. A robbanás alkalmával meggyulladt a munkások ruhája. Az égő ruhájú munkások a földre vetették magukat és homokkal oltották el a tüzet. A vizsgálat során megállapították, hogy a súlyos szerencsétlenségért senkit sem terhel a felelősség.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség aradi közgyűlése

Az elmúlt vasárnap megtartott Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség aradi csoportjának közgyűlése hatalmas érdeklődés mellett folyt le. A közgyűlést Bornstein Rezső elnök nyitotta meg, mely után Reiter Károly, a Szövetség központi elnöke tartotta meg beszédét, elismerőleg emlékezvén meg a cionista mozgalom aradi erőrejtéséről. Különböző csoportok jelentései közül figyelmet keltettek dr. Dohány Sándorné és Weiszberger Gusztávné beszámolóit.

A közgyűlés ezután megejtette a választásokat, elfogadván egyhangulag a hivatalos lista jelöltjeit. Az új elnök, Huppert Fülöp, mélyérzésű, lelkesítő székfoglalója után, Mózes László dr., a Szövetség központi főtitkára emelkedett szólásra. Kiváló retorikai készséggel előadott beszéde lenyűgöző határu volt.

Reiter Károly elnök javaslatára a közgyűlés hódoló táviratot intézett Öfelsége II. Carol királyhoz és táviratban üdvözölte Calinescu miniszterelnököt.

A közgyűlés a királyhimnusz akkordjaival ért véget.

Díszelnökök: Dr. Dohány Sándor, Kalmár József, dr. Singer Jenő, Szenes Henrik, Téhi József, dr. Gara Armin. Elnök: Huppert Fülöp. Alelnökök: Hacker László, Hirschler Simon, Nagy Vilmos. Főtitkár: Klein Mózes. Pénztáros: Weisz Imre. K. K. L. biztos: Bornstein Rezső. K. H. biztos: dr. Dohány Sándorné. Ifjúsági bizottság: dr. Kalmár János, Schwartz Lajos, Schillinger Rezső és dr. Singer József. Ellenőrök: Hönig Miksa és Gárdos Lajos. Ház gondnok: Wohlberg József.

— Feloszlott a magyarországi reformpárt. Budapestről jelentik: A Magyar Országos Tudósító jelentik: A nemzeti reformpárt vezetősége kimondta, hogy a párt feloszlik. A vezetőség a párt tagjainak egyéni döntésére bízta, hogy a jövőben milyen pártban folytatnak politikai tevékenységet. Bornemissa Géza, volt iparügyi miniszter a párt vezetője, a maga részéről visszavonul a politikától és hír szerint ez az elhatározása Mikecz Ödön volt igazságügyminiszternek, a párt helyettes vezetőjének is.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16.
(Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 14
(Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Sírada Mária
setij 68. (Tel.: 14—70.)

SPORT KÖZLÖNY

Erélytelen támadósora miatt vereséget szenvedett a Gloria a nemzeti bajnokság utolsó fordulóján

A tartalékos AMTE (AMEFA) győzött Bucurestiben a Juventus ellen — A Ripensia és a Tricolor, valamint a Victoria győztek

A nemzeti bajnokság utolsó hivatalos fordulója zajlott le és már csak egyetlen elmaradt mérkőzés — Ripensia—Carpati — van hátra, de ez már nem befolyásolja sem az elsőség kérdését, sem pedig a kiesési zóna helyzetét. A forduló mérkőzései többé-kevésbé meglepetéseket hoztak. Elsősorban az a mérkőzés, amely Aradon játszódott le, hozott meglepetést a Gloria veresége folytán. A Gloria ugyanis multvasárnap bucarestii értékes győzelme után esélyesként indult az UDR ellent küzdelembe és hogy akarását nem koronázta siker, az kizárólag a pepecselő, erélytelen csatársornak tudható be. A másik aradi csapat, az AMTE (AMEFA) Bucurestiben lépett porondra és a Juventusall csapott össze a bajnoki pontokért. A piros-feketék Kovácsot és a Lébet nélküli csapatát is megállította a helyét és értékes győzelmet aratott az elmúlt héten Temesváron a Ripensia felett is győztes Juventus ellen. Temesváron a helyi rangadót játszották le és itt a Ripensia végre magára talált és legyőzte az ezúttal gyengébben működő Kinizsi (Chinezul). A kiesési zóna helyzetére szintén nagyfontosságú mérkőzés Bucurestiben került lejátszásra a Victoria és a Sp. Studentesc között, és a Victoria, amely vereség esetén a kieséstől rettegett volna, győzelme folytán a — hatodik hely jutott, Ploestiben a Tricolor CFPV legázolta az unottan játszó Carpati csapatát.

A táblázat azt mutatja, hogy a Kinizsi (Chinezul), Tricolor CFPV és a Gloria jutnak a kiesés sorsára és ebben az ügyben a június 11-i Consiliul Federal ülés hoz érdemleges döntést. Nem kívánunk elebe vágni a legfelsőbb labdarugó-fórum idevonatkozó döntésének, csak azt akarjuk leszögezni, hogy a három csapat közül egyik sem érdemli meg az A) ligából való eltávolítást. Olyan csapatok, amelyeket mindössze 6, illetve 8 pont választ el a második helyezettől, megérdemlik helyüket az A) divízióban. A Kinizsi (Chinezul) csak az elmúlt héten igazolta be Bucurestiben, hogy jó csapat és csak balszerencséje fosztotta meg attól, hogy a Venus legyőzze. A Tricolor legázolta a Carpatit és beigazolta rátermettségét, a Gloria pedig a minap a Venus ellen is győzni tudó Rapidot intézte el. Indokolt tehát, hogy ezek a csapatok továbbra is az A) ligában küzdjenek és a lehelyesebb megotadás az volna, ha a jelenlegi 12 csapathoz a B) liga-bajnokok közül kikerülő 3 csapatot, valamint Nagyvárad egy reprezentánsot osztanak be és 16 csapattal indulna meg az új A) liga őszi fordulójára.

A táblázat a következő:

1. Venus	22	14	7	1	51	20	35
2. AMTE (AMEFA)	22	10	5	7	40	35	25
3. Ripensia	21	10	4	7	49	38	24
4. UDR	22	8	5	8	30	33	23
5. Rapid	22	8	5	9	40	33	21
6. Victoria	22	9	3	10	38	38	21
7. Carpati	21	8	5	8	24	31	21
8. Juventus	22	8	4	10	37	37	20
9. Sp. Studentesc	22	7	5	10	31	36	19
10. Kinizsi (Chinezul)	22	6	7	9	48	56	19
11. Tricolor CFPV	22	7	3	12	23	38	17
12. Gloria	22	5	7	10	27	43	17

Beszámoló a következő:

UDR—GLORIA 2:1 (2:1).

Az érdekesnek ígérkező mérkőzésen mintegy 2000 sportrajongó jelent meg, hogy tanuja lehessen az összecsapásnak, amely azonban jóval alatta maradt a várakozásnak. Az UDR ugyan nagyon igyekezett, de nem tudott meggyőző játékok produkálni, a mérkőzés nagyrésztében fölényben levő Gloria pedig gólképtelen csatársora miatt kénytelen volt vesztesként elhagyni a pályát. Jean Petrescu sipjelére így állt fel a két csapat:

UDR: Fülöp — Fodor, Alasu — Popa, Csapai, Lakatos — Popescu, Pacurar, Kakerda, Zsuzsik, Dura. GLORIA: Theimer — Varjassy, Volentir — Siclovan, Régnér, Micola — Tudor, Marienut, Fritz, Henegar, Mercea.

Az UDR kezdi a játékot, de a Gloria lendül támadásba, azonban Tudor lövésszerű beadása Fülöpé. A 9. p. váratlan gólhoz jut az UDR: a jobbszárny támadása után kavardás az aradi kapu előtt és Kakerda Volentiren át emeli a labdát a balsarokba (1:0). Négy perc múlva újabb gólt ért el a vendégcsapat: Popescu fut el, jó beadását Pacurar kapja és élesen bevágja (2:0). A Gloria mosi erősen rákapcsol, a fedezetsor egyre-másra tömi a csatárokat labdákkal, de a támadósor rendszertelen játéka nem tud érvényes lenni. A 24. p. kettős eredménytelen szögletet ér el a Gloria, majd Tudor Alasuvall történő összefutás alkalmával megsérül és ettől kezdve sántikál. Marienut 10

jó helyzetből fölé, majd Alasu vét szögletet, de ez sem hoz eredményt. A 35. p. kavardás után Mercea lapos lövését Fülöp a kapufának üti, ahonnan a labda bepattan és a kapus csak a vonalon túlról tudja visszahuzni (2:1).

Szünet után a Gloria hevesen ostromol, de Fritz mellé lö, majd pedig egy sarokrugás marad kiaknázatlanul. A 14. p. Fritz ugrik ki, de Fülöp nagy szerencsével kiöklözi a bombát. A következő percben sarokrugás után Csapai fejel kapu fölé. A Gloria tovább támad, de a csatárok rengeteg helyzetet hibáznak. Volentir faultja miatti szabadrugást Lakatos mellé küldi, majd Varjassy 35 méteres bombaszabadrugását védi Fülöp. A 39. p. Fritz jól megy el, de biztos helyzetből mellécserőz. Fodor hendse miatt 16 méteres szabadrugás az UDR ellen, de ezt is elrontják. Még egy eredménytelen szögletrugás az UDR kapuja előtt és vége a játéknak.

A győztes csapat nagy lelkesedéssel játszott, de a győzelemhez mégis a szerencsére volt szüksége. A védelemben Fülöp kapus kitűnő, Fodor is megbízható. A fedezetsorban Lakatos a legjobb, utána Csapai tetszett. A csatársorban Pacurar a legjobb, a szélsők gyengébbek. A Gloria védelemben Theimer a gólról nem tehet, a hávédék azonban sokat bizonytalankodtak. A fedezetsor volt végig a legjobb csapatrész, itt is a két oldalhál, míg Régnér leadásai gyakran a felhőket ostromolták. A csatársor kapkodóan, idegesen játszott, csak Fritz érdemel dicséretet néhány tetszetős akciójáért.

AMTE (AMEFA)—JUVENTUS 1:0 (1:0).

Bucurestli. A mérkőzés 8000 néző előtt került

Tizenöt gólt lőtt a Titanus a kerületi bajnokságban

Négy elmaradt mérkőzést játszottak le

Az alkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap négy elmaradt mérkőzést bonyolítottak le: említésreméltó a Titanus kétszámjegyű győzelme a Gaiana felett. A Tricolor az Unireát, az AAC (CAA) a Transilvániát, az Egyetértés (Infelegerca) a Crişanát győzte le és a bajnoki tabella most a következőképpen alakult:

1. Mica	24	21	—	3	125	18	42
2. Olimpia	23	17	3	3	81	34	37
3. Titanus	24	14	4	6	65	36	32
4. Tricolor	24	12	2	10	43	37	26
5. ATE (SGA)	23	10	4	9	42	51	24
6. AAC (CAA)	24	11	1	12	45	43	23
7. Unirea	23	9	5	9	44	48	23
8. Astra	22	9	5	8	40	32	23
9. Crişana	23	9	3	11	45	56	21
10. Egyetértés (Infeleger.)	24	9	2	13	38	50	20
11. Transilvania	23	5	2	16	32	66	12
12. Gaiana	22	3	6	13	18	101	12
13. Hakoah	24	2	5	17	29	75	9

CĂCIULATA

RADIOAKTIV ÁSVÁNYVIZ

a következő betegségek kezelésére ajánlható:
Vese- és májbetegségek, a húgyutak megbetegedései, köszvény és artritisz.
Megrendeléseket felvesz a fiúrdőgazgatóság
CĂLIMĂNEȘTI — CĂCIULATA
GARA JIBLEA, JUD. VĂLCEA
és Aradon TITU IONASIU S. A.
Str. Mihail Eminescu 16.

lebonyolításra és a Kovács, valamint Léb nélküli kiálló aradi munkáscsapat tartalékolton is megérdemelt győzelmet aratott a Juventus felett. A piros-feketék így álltak fel:

Gerald — Slivat, Szabó — Szurgyi, Szaniszló, Szegedi — Bermoser, Reinhardt, Pinteá, Pernekl, Batrin.

A két csapat találkozása hatalmas küzdelmet hozott, amelynek első felidejében az aradiak, a másodikban pedig a Juventus volt többet támadásban. A piros-feketék rohamai a 22. p. hoznak sikert, amikor a belsőhármás szép összjátéka után Batrin lövése kerül Sadovski hálójába (1:0). A további támadások nem hoznak eredményt és szünet után a Juventus kerül fölénybe, de az aradi védelem nagyszerűen állja az ostromot. A játék utolsó perceiben ismét az AMTE (AMEFA) lendül előre, de fölényét nem tudja góllá váltani.

A győztes csapat minden egyes tagja dicséretet érdemel lelkes, odaadó játékaért és azért a küzdősellemért, amely minden egyes játékost áthatott. A védelemben Slivat emelkedett ki, a fedezetsorban Szaniszló és Szegedi, elől pedig Batrin volt veszélyes, de az összekötők is nagy részt vállaltak a munkából. A Juventus védelemben Sadovski és Dragomirescu, a fedezetsorban Palmer, elől pedig Praszler és Naciú tüntek ki. Morar Teofil dr. jól bíraskodott.

RIPENSIA—KINIZSI (CHINEZUL) 7:3 (2:1).

Temesvár. Nagy érdeklődés előzte meg a helyi rangadót, amelyen a Ripensia kitűnően, a lilák pedig a szokottnál gyengébben játszottak. Thierjung góljára Dobay kettővel válaszolt, majd szünet után Zsifkovits, Marcu és Dobay góljaira Bajusz (11-esből) és Malita felel, de Marcu újabb két góljával a Ripensia biztosan győz. Biró: Pálffy.

VICTORIA—SP. STUDENTESC 4:2 (2:0).

Bucuresti. A Victoria győzelme teljesen megérdemelt és azt kitűnő játékkal harcolta ki. Pop IV. és Cociuban II. lőtték az első felidő góljait, míg szünet után a Victoria részéről Pop IV. és Cociuban II, a diákcsoport részéről pedig Constantinescu-Grecu és Gica Popescu szereztek a gólkat. Biró: Varolomeu.

TRICOLOR CFPV—CARPATI 4:0 (2:0).

Ploesti. A mezőnyben csaknem egyenragu ellenfelek küzdelmét hozta a két csapat találkozása, de a Carpati védelme elemi hibákat követett el és így a Tricolor nagyarányú győzelmet aratott. Kovács I. három gólt lőtt, Kovács II. pedig egyet. Biró: Tica Iliescu.

Utazások

leiben fizethető részvételi programmal a

New-yorki Nemzetközi Kiállításra

Beiratkozások:

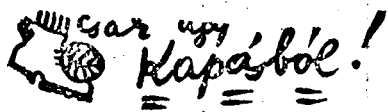
HOLLAND-AMERIKA-LINIE

ARAD, str. Maresal Averescu 2. — Telefon: 13 50
TIMISOARA, str. Venetia 2. — Telefon: 39-59.
BUCURESTI, Cal. Victoriei 70. Et. I. — Tel. 4-41-65

A nyugati csoportban

a CAMT a B) liga bajnoka

A B) liga bajnokság nyugati csoportjában a CAMT csapata hatalmas fölényrel nyerte a bajnokságot. Vasárnap a NAC (CAO) ellen Nagyváradon 2:0 (0:0) arányban győzött Bücher és Szöcs góljaival. Egyéb B) ligás eredmények: Mlnerul—Craiovan 2:0 (2:0), Vulturii—CFR. Simeria 3:2 (1:1), Törekvés (Staruina)—Mureş 3:1 (2:1), Victoria—HTV 2:0 (0:0), Tricolor—Universitatea 3:2 (1:1), Monopol—Industria Sármei 2:1 (0:1), Traian—Mihai Viteazul 2:2 (2:1), Dacia Unirea—Prahova 1:0 (0:0), Unirea Tricolor—AS Constanţa 1:1 (1:1), Turda—Mociornita 3:0 (1:0), Luceafarul—Franco Romana 3:3 (2:2)

A Nyugati Liga ifjúsági bajnoki döntőjét Temesváron bonyolították le az Electrica és a Vulturii ifjúsági csapatai között és az Electrica 8:0 (4:0) arányban győzött. A mérkőzést Macian vezette.

Lucian Popescu szombat este mérkőzött meg Phil Dolhem belga bajnokkal a nehélysúlyú ökölvívó európbajnoki címért és a 15 menetes küzdelemben Lucian Popescu pontozással győzött és ezzel megszerezte az Európa-bajnokságot. Serbánescu a nyolcadik menetben kiütéssel győzött Jean Simon ellen, Moti Spakow pedig pontozással győzelmet aratott Marc Nobennel szemben.

Az olasz válogatott csapat első turmérkőzésén Belgrádban 2:1 (1:0) arányban legyőzte a jugoszláv válogatottat. Az olaszok góllal Piola és Colaussi osztoztak, a jugoszláv gól Matosics II. érdeme. A mérkőzést a belga Langenus vezette.

Liegeben az ottani nagyszabású uszóversenyen a magyar uszók sikeresen szerepeltek. A 100 méteres gyorsúszásban Körösi I. n. 01.6 mp.-el győzött, a 4x200 méteres stafétát a magyar csapat 9 n. 43 mp.-el nyerte, a vízpoló mérkőzések során pedig 3:1 (2:0) arányban győztek a magyarok a franciák ellen.

A 16 eredményeket hozott az AAC (CAA) tekeversenye. Vasárnap egész napot betöltően rendezte az AAC (CAA) egyéni tekeversenyt, melyen Arad valamennyi jelentősebb játékos a részt vett. A verseny 50 dobásos tarolóverseny volt (vérző fára), mely különösen jó alkalom volt a közeledő bajnokságra megfelelő edzést szerezni. A verseny nagy érdeklődés mellett folyt le és az alábbi eredményeket hozta: 1. Heinrich Antal (AAC) 102 fa, 2. Böszörményi János (AAC) 99 fa, 3. Wittner Gyula (Prietenii) 96 fával. A hölgyversenyben is nagy vetélkedés folyt és a hölgyek díját Rác Károlyné nyerte 44 fával.

Az Újpest nyerte a magyar nemzeti bajnokságot

— Salgótarján legyőzte Szolnokot —

Budapest. A magyar bajnokság vasárnapi fordulóján az élcapatok nagyarányú győzelmeiket arattak. A forduló nagy meglepetése az SSE győzelme a letört Szolnok felett. A bajnokságban az Újpest vezet 43 ponttal, a további sorrend a következő: Ferencváros 41, Hungária 38, Kispest 32, Szeged 26, Nemzeti 25, Phöbus 24, Szolnok 23, Budafok 22, Elektromos 18, Taxisok 16, Bocskai 13, Zugló 9, SSE 8 pont. Beszámolónk a következő:

Újpest—Nemzeti 4:0 (2:0). Bajnokhoz méltó játékkal nyert az Újpest. A gólok Zsengellér (3) és Ungvári osztoztak.

Ferencváros—Phöbus 9:1 (3:0). Főlényesen nyert a Ferencváros. A gólok Kiszely (6), Sárossy I. (2) és Polgár, illetve Béky szerezték.

Hungária—Kispest 4:2 (3:1). A Hungária kitűnő játék után győzött. Kisuczki, Cseh, Dudás és Müller, illetve Nemes és Olajkár (11-esből) a góllövők.

Elektromos—Bocskai 7:1 (2:0). Összeropant szünet után a Bocskai. Góllövők: Fűzi II. (4), Pálinkás (2) és G. Tóth, illetve Kristóf.

Budafok—Zugló 3:1 (2:0). Félgózzel is simán nyert a Budafok. Kovács I. (2) és Fodor, illetve Gáspár lötték a mérkőzés góllalait.

Szeged—Taxisok 2:1 (0:1). A Szeged szünet után felülkerekedett. Nagy és Baróti, illetve Takács II. a góllövők.

SSE—Szolnok 3:0 (1:0). A salgótarjániak meglepetésszerűen, de megérdemelten nyertek. Mester (11-esből), Kovács és Horváth góllalival.

A Nagy előkészületek folynak a tekebajnokságra. A közelgő tekebajnokságok intenzívebb munkára készítik a tekező egyesületeket, melyek nem hagynak ki egyetlen alkalmat sem, hogy játékosaik a bajnoksáig megfelelő formába hozzák, házi és nyílt versenyeket rendezve. Ezt a célja szolgálja az AAC (CAA) vasárnapi programja is, melyben az AAC (CAA) vendégül látja a Tricolor két csapatát, mikor is a Tricolor I. és II. mérkőzik az AAC (CAA) I. és II. csapatával barátságos mérkőzés keretében az AAC (CAA) tekepályán. A két egyesület már most felhívja valamennyi játékosának figyelmét, hogy a heti tréningnapokon teljes számban jelenjen meg, hogy a mérkőzésen teljes készítséggel szerepelhessenek.

A Döntetlenül végződött az oldboys-mérkőzés. Az UDR—Gloria mérkőzés nyitányként lejátszott oldboys mérkőzésen az AMTE (AMEFA) és Gloria öreg legényei 2:2 arányban döntetlenül mérköztek egymással. A piros-feketének góllal Szikula és Fried, a kék-sárgáknak Tisza és Barbu szerezték.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Másfél év alatt épül fel a Máramarost Erdéllyel összekötő vasutvonal

Máramarosszigetről jelentik: Felsővisó határában megkezdtek annak a nagyszabású vasutvonalnak az előmunkálatait, amely közvetlen összeköttetést teremt Máramaros és Erdély között.

Ez a vasutvonal tudvalevőleg Szálván keresztül fog bekapcsolódni a Szamosvölgyi vasutvonalba. Szálva irányából Máramaros felé már hónapok óta a legserényebb tempóban foly-

nak a vasutépítési munkálatok. Most Felsővisó felől is megkezdtek ennek az új vasutvonalnak az építését, amely a CFR véglegesen jóváhagyott terveje értelmében Alsóvisónál kapcsolódik be a Borsá—Sziget-i vasutvonalba. Így teljesülni fog a máramarosiak régi kívánsága. Az új vasutvonal legalább részben keresztül fog haladni az Iza-völgyén.

Az új vasutvonal a következő máramarosi helységeket köti össze: Alsóvisó, Szelistye, Iza-szacsal, Romuli, Fiat, Telos, Szálva. Ennek folytatása a szamosvölgyi vasuti vonal.

Hatalmas felkészültséggel, nagy munkásszámmal folynak az új vasutvonal építési munkái, amelyek azonban a sziklás talajra és nagy terepneheziségre való tekintettel, legalább másfél évet kell igénybe venni.

= Szál- és körömfalási járvány az ujaradi járásban. A közelmúltban beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy az ujaradi járásban levő Guttenbrunn és Németág községekben szál- és körömfalás lépett fel. Az állatorvosi hivatal óvintézkedése ellenére a járvány az ujaradi járás több más helységében is fellépett, így többek között Ujaradon is több szarvasmarha betegedett meg a pusztító betegségben.

Mindazok, akiknek az életben sikerük van

először is saját egészségükkel törődnek. Vigyázzon Ön is egészségére...

Az emésztés célja az élelmiszerek átalakítása, hogy kivonja belőlük a tápláló anyagokat, amelyek a szervezet működéséhez és felépítéséhez szükségesek és hogy azután eltávolítsa a salakot. Ha az emésztő szervek rendszeresen működnek, minden jól megy. Azonban hogyha a máj megbetegszik, túlterhelődik az abnormálisan magas mérgező anyagtermelés által és ez a szoros értelmében megmérgezi a szervezetet. Ebben az esetben beáll az úgynevezett autointoxikáció.

A következmények ugyszólván borzalmasak lehetnek; az emésztő szerveknél: gyomortágulás, rossz emésztés, bélhurut, székrekedés, májba; az eldugult veséknél beállhat az urémia; a megzavart idegrendszer ezer féle bajt okozhat. A bőrt pattanások, furunkulusok, ráncok lepik el. Sőt még a szívet is megtámadhatja és akkor beteges szívdobogás és borzalmas érlelmeszesedés lép fel.

Tehát halaszthatatlanul küzdeni kell ez ellen a veszélyes önmérgezés ellen. Hála az Urodonálnak ma már tudjuk a módját annak, hogy hogyan kell ezeket a káros anyagokat eltávolítani. Epügy eltávolíthatjuk azokat amelyek rosszul dolgozódtak fel, mint azokat amelyeket minden cél nélkül tartott vissza a szervezet. A máj tehermentesítéséért, valamint a rossz állapotban levő veseszűrők helyreállításáért folytatott harcban egyetlen más szer sem versenyezhet az Urodonállal.

Egyetlenegy anyag nem volna erre elegendő. Urodonál tartalmazza a tíz legjobb hűgysav és mérgező oldó, kiválasztó és eltávolító szert. Ehhez járul még a húgy és epeutak legerősebb fertőtlenítő szere is. Mindez hosszadalmas és alapos tudományos munkák alapján pontos kísérletek és gyakorlati próbák útmutatása szerint van összeállítva és adagolva.

A leghíresebb orvostanárak tudományos értekezései. Franciaországban és a külföld többi országában, számos tudományos cikk és demonstráció bizonyítja az Urodonál terapeutikus értékét és elismerik, hogy a szervezet mérgeztetésében és megfiatalításában egyetlen más szer sem versenyezhet vele.

URODONAL megóvja az egészséget.

Chatelain készítmény.
Megbízható márka.

Kapható gyógyszerterekben és drogériákban.

Arad—Nagyvárad és Kolozsvár között a CFR vette át a teheráru fuvarozást

Csak vasúti gépkocsik szállíthatnak csomagokat Arad és Gyulafehérvár, valamint Nagyszeben és Pitesti között is — A vasúti tehergépkocsik menetrendje és díjszabása

Bucuresti. Junius elsejével a CFR. új tehergépkocsikat állított be a Kolozsvár—Nagyvárad—Arad—Déva—Szászváros—Szászsebes, valamint Nagyszeben és Pitesti közötti országúton, ahol csomag- és áruforgalmat honvonalának le minden munkanapon. A tehergépkocsik menetrendjét úgy állították össze, hogy megfelelően az üzletek nyitási és zárási idejének.

Kolozsvárról déli 12 órakor és este fél 9 órakor indulnak a tehergépkocsik és este 6 órakor, illetve éjjel fél 2-kor érkeznek Nagyváradra. Visszafelé a kocsik déli 12 és éjjel fél 2-kor indulnak Nagyváradról és délután 6, illetve reggel fél 7 órakor vannak Kolozsváron. Aradról az indulás déli 1 és este fél 9 órakor van Nagyvárad felé, ahová délután fél 6-kor és éjjel fél 1-kor érkeznek meg a kocsik. Visszafelé a teherautók déli 1 és éjjel fél 3 órakor indulnak Váradról és délután fél 6-kor, illetve reggel fél 7-kor érkeznek Aradra. Külön járat indul Aradról déli 12 órakor Déva, Szászváros, Szászsebes és Gyulafehérvár felé. Ez a járat este 11 órakor van Szászsebesen, ahonnan visszafelé reggel 7 órakor indul és délután 6-kor érkezik Aradra. Nagyszebenből a vasúti teherautók reggel 6 órakor indulnak és déli 1 órakor érkeznek Pitestibe. Itt csatlakozásuk van Bucuresti felé, ahová délután 6 órakor érkeznek meg. Pitestiből visszafelé délelőtt 11 órakor indul a járat, amelynek csatlakozása van a Bucurestiből reggel 6 órakor induló kocsival és délután 6 órakor érkezik Nagyszebenbe.

Ezek a vonalakon a szállítási díjak a következők: Aradról Nagyváradra tíz kilónként 5.75 lei, Aradról Dévára 7.75 lei, Nagyváradról Kolozsvárra 7.60 lei, Nagyszebenből Pitestibe 8.65 lei, A Bucurestiből Pitestibe történő szállítás díja jelenleg 5.60 lei. Közbeeső távolságokra feladott csomagoknál minden egyes kilométer után 5 bani díjat számítanak fel 10 kilós egységenként, ha

nem túlnagy terjedelmű, vagy szállításra tilos áruval van szó. A fenti díjakon kívül még a következő díjak terhelik a küldeményeket: csomaggyűjtési taksza és külön kihordási díj, azonkívül pótdíj, repülőbélyegilleték, a rendeletelési állomásokon pedig még ad-va-jorem takszát az illető városok díjszabása alapján. Az új vasúti csomagforgalom megindításával a fenti utvonalakon felvő városokba és községekbe senkinek sincs joga többé tegyen árut szállítani autóval. Azok a tehergépkocsik, amelyekkel az új fuvarozási rendszer alapján létesített szállítási vállalatok, a vasútnak fenntartott utvonalon kívül eső helységek közül hozott, vagy ezekbe a helységekbe szülő árut szállítanak, áthaladhatnak ezeken az utvonalakon. Ugyancsak vonatkozik azokra az egyes teher szállítókra is, akik igazolni tudják, hogy legkésőbb június 10-ig megtették a bíróságoknál a szükséges lépéseket arra, hogy a megkövetelt társaságot megalakítsák és ezen az alapon a vasúttal megkötötték az általános megállapodást. Ezek az egvényi gépkocsik kötelesek azonban maguknál tartani a CFR-igazolását, a vasúttal megkötött szerződést, valamint az áru feladójától kapott szállítási megbízást.

A feladandó csomagoknak a lakhelyről, illetve üzletből való elvitelét írásban, vagy telefonon kell kérni, akár a CFR-gépkocsijáratok vidéki központjainál, vagy a közbeeső állomásoknál. Kolozsváron 2756, Nagyváradon 1631, Aradon 2672, Déván 304, Szászsebesen 53, Nagyszebenben 589 a vasúti tehergépkocsiszolgálat telefonszáma. Mindegyikre levelezést, panaszt, vagy javaslatot a rendes vasúti állomásokhoz, a CFR-gépkocsiközponthoz, valamint Bucurestibe, a CFR vezérigazgatóságának tehergépkocsi-osztályához (Serviciul exploatare autovehiculelor rutiere, Bulev. Bratia nu 33.) lehet eljuttatni.

Az EMGE aknavefői

Az Erdélyi Gazda Junius 1-1 száma részletes beszámolót közöl az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület közgyűléséről. A napisajtó megemlékezett arról, hogy a tisztújítás előtt 37 aláírással beadványt adtak át a korelnöknek, melyben a titkos szavazás elrendelését kérik. Ezzel kapcsolatosan az Erdélyi Gazda, mint az EMGE hivatalos lapja a következőket írja:

— „Dr. Szász Pál bejelenti, hogy a tisztikar megbízatása lejárt, a választások levezetésére korelnöknek Korponav Kornélt, a magyar gazdasági társadalom nevezte aianlja Korponav Kornélt elfoglalnia az elnöki széket. Bejelenti, hogy 37 aláírással beadvány érkezett az elnökséghez, amelyben a titkos szavazás elrendelését kérik. A közgyűlés résztvevői mint egy ember kiáltják: kik azok, halljuk a neveiket, akik a gazdasági társadalom szent ügyének gáncsvetői!

A korelnök elrendeli a névsor felolvasását, melynek során megállapítást nyert, hogy a 37 aláíró közül 7 ember nem tagja az EGE-nek, 22 magyar kisgazdát szélhámos fogásokkal megtévesztettek, akik a közgyűlés nyílt színe előtt szóbeli és írásbeli vallomást tesznek erről. Tehát a 37 aláíró közül összesen 8 maradt s mivel az új alapszabály 30 tagot ír elő (a régi 10-et) a korelnök a közgyűlés tomboló helyeslése mellett elutasítja.

A magyar gazdasági társadalom helyes tájékoztatására és felvilágosítására közöljük, hogy az aláírók között akadnak olyan emberek is, köztük Fazekas János kolozsvári ügyvéd, aki nem EGE-tag és nem volt jogcime a közgyűlésen semmiféle formában felszólalni, vagy a kérdésekhez hozzászólni. Eljött azonban, hogy egy magyar intézmény becsületese építő munkáját megakadályozza. A közgyűlés azonban erkölcsi ítéletet hozott felette. Az ilyen eljárás elbírálását a magyar közvéleményre bizzuk.

Hogy milyen módszerekkel dolgoztak, állion itt van dának a 22 megtévesztett magyar kisgazdának írásbeli nyilatkozata:

— Alullrottak ezennel kijelentjük, hogy a tulajdon foglalt kérését a magunk részéről tárgyalatlannak tekintjük és azt visszavonjuk. Kijelentjük egyben, hogy ezt a szándékunkat az 1939. május hó 21-én tartott EGE-közgyűlésen a korelnök kérdésére szóban is nyilvánítottuk, miután ezt a nyilatkozatot tévedésből irtuk alá. Aláírva: Albert Lajos, Pann János, Pap Zsigmond, Nvirai György id. és ifi, Bihari József, Tóth Árpád, Kacsó László, Császár Albert, Benedek Ferenc, Józsa Áron, Tóth Mózes, Hegyi Gábor, Lukács Albert, Biró Domokos, Dénes Mózes, Szakács Albert, Kerekes Mózes, Keresztes János, Szakács Miklós, Bokor János és Pál Dénes.

Jellemző arra a módszerre és feljegzésre, ahogyan az aláírásgyűjtők dolgoztak, a megtévesztett magyar kisgazdák nyilatkozata. Amikor az ívet előhívták, egyeseknek azt mondták, hogy bizalomnyilatkozatot az elnökségnek, — másoknál pedig hogy a közebedre kell feliratkozni.

Íme a 37 aláíró közül megmaradt: 1. Ficker János unitárius lelkész, 2. Tanka Károly, 3. Bölöni Lajos, 4. Halmágyi Tamás, 5. Gál Domokos, 6. Szatmári Márton, 7. Gál Antal, 8. Pálfi Lőrinc

• VÁLLALATI HIREK •

A Román Telefonszolgálat (S.A.R. de Telefoane) közgyűlésén 7 százalékos osztalék fizetését határozták el, amelyből levonásba kerül a decem berben fizetett 3.5 százalékos osztalék-előleg. Az 1938. évi nyereségből 240.201.641 leit az 1939. év számlájára vezettek elő.

Az Arad—Brádi Ipari Rt. június 5-én közgyűlést tart, amelyen kimondják a fuziót a „Muresul” Rt.-gal és a 6 milliós részvénytőkét 11 millió leire emelik fel.

A nagyváradai „Carmen” Cipőgyár Rt. 1938. évi mérlegében 20 millió lei részvénytőke és 73 ezer 931 lei tartalékalap mellett 1.243.429 lei tisztanyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 60 millió 691.992 lei. A közgyűlést június 15-én tartják meg.

A Banca Pecicana Cassa de Pastrare S. A. közgyűlésén az igazgatóságba választottak: Aconi Dimitrie, Borsos Andor, Hegyes Márton, Puta Mitru, Scherer Péter és dr. Avram Ursutiu.

A temesvári Leszámitoló Bank Rt. közgyűlésén az igazgatóságba újválasztottak: Ing. Victor Blasian, dr. Caius Bredeceanu, prof. Em. Brancovici, prof. Augustin Coman, Robert Forré, dr. Jacobi Kálmán, Iuliu Moravetz, Cornel Pincu, dr. Hary Géza és Kubicsek Oszkár.

A Nemzetközi Hálókocsitársaság romániai vállalata, a Comp. Internationala a Vagoanelor cu Paturi si a Marilor Expresse Europene S. A. 1938. évi mérlegében 232 millió lei részvénytőke mellett 3.807.770 lei tisztanyereséget mutat ki. A mérlegben a háló- és étkezőkocsik 299.989.862 lei értékben szerepelnek. A mérleg főösszege 340.649 ezer 051 lei. A bruttó jövedelem 115.788.639 lei, amelyből a hálókocsik jövedelme 51.394.128 leit és az étkezőkocsiké 17.206.830 leit tesz ki.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

A címestők munkaalkalmait csökkentik a reklám-táblák városi illetéke

Az aradi címestők küldöttségileg jelentek meg a polgármesteri hivatalban és a város vezetésétől a jelenlegi pénzügyi szabályrendelet reklámokra vonatkozó részének módosítását kérték. A címestők rávilágítottak arra, hogy a túl magas reklámilletékek miatt a kereskedők egymásután vétetik le üzleteikről az ugynevezett klugró reklámtáblákat. Ilyen körülmények között a címestőknek reményük sem lehet arra, hogy a kereskedők újabb reklámtáblákat csináltassanak. Az új illetékek következtében tehát a címestők jövedelmei lényegesen csökkennek. A város vezetősége a címestők által előadottakat tanulmány tárgyává teszi. Esetleges újabb intézkedésig azonban a pénzügyi szabályrendeletnek ez a része is természetesen végrehajtásra kerül.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, JUNIUS 6.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Operettlemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13:05: Modern táncok és egyvelegek lemezekről. 13:35: Felolvasás. 13:45: A zene folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: Lemezek. 15:10: Időszerű közlemények. 16: Ünnepi közvetítés. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Tudományos krónika. 19:17: Lengyel zene lemezekről. 20: A Straja Tarii órája. 20:50: A rádió szimfonikus zenekara, Madeleine Cocorescu zongora és Gabriel Narujia énekművésznők közreműködésével. 22: Hírek, sportközlemények. 22:15: Florica Cristoforeanu román szerzők művelőiből énekel. 22:35: Román zene lemezekről. 23: Hírek. 23:15: Vasile Julea zenekara. 23:45: Hírek külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: Frank Lajos gondolkázik zongorakísérettel. 13:40: Hírek. 13:55: Neményi Lili énekel zongorakísérettel. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14:30: A rádió szalonzenekara. 15:30: Hírek. 17:10: Asszonyok tanácsadója. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:10: Jazzdalok és táncszámok hanglemezeiről. 19:15: Budapesti Hangverseny Zenekar. 20:15: Hírek. 20:25: Közvetítés Szegedről. 21: Rácz Zsiga cigányzenekara muzsikál. 21:35: Tökéletes házasság. Vigjáték egy felvonásban. 22:10: Haydn: C-dúr vonós-

négyes hanglemezeiről. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Liszt: A zarandoklás évei. Zongorahangverseny.

Budapest II. 19:15: Francia nyelvoktatás. 19:45: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21:20: Felolvasás. 21:50: Rácz Zsiga cigányzenekara muzsikál. 22:20: Vallomások a filmről, Soós László csevegése.

Belgrád. 13: Lemezek. 14:10: Rádiózenekar. 17:45: Népies zene. 19:20: Tomics énekes. 19:50: Lemezek. 20:05: Havái négyes. 21: Müncheni fuvónégys. 22: Gordonkaverseny. 23:15: Lemezek.

SZERDA, JUNIUS 7.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13:05: Népdalok. 13:35: Felolvasás. 13:45: Rodica Bujor énekel. 14:10: Hírek. 14:30: Zene. 15:10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Időszerű művészeti közlemények. 19:17: Lemezek. 20: A Straja Tarii órája. 21:15: Énekhangverseny. A szünetben: Hírek.

sportközlemények. 23: Hírek. 23:15: Francia énekesek lemezei. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül és olaszul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: Katonazenekar. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14:30: Hanglemezek. 15:30: Hírek. 17:15: A rádió diákléőrája. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:45: Csóka Feri cigányzenekara. 19:10: Berkes Zoltán dr. előadása. 20:15: Hírek. 20:30: Háziipari előadás. 20:45: A Nemzeti Zenede évváró hangversenye. 21:45: Ditrói Mór előadása. 22:15: Tánclemezek. 22:40: Hírek, időjárásjelentés.

Budapest II. 19:45: Olasz nyelvoktatás. 20:30: Tánchitt, Geréb László előadása. 21: Hírek. 21:20: Tánclemezek. 22: A Nemzeti Zenede évváró hangversenye. 22:45: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népies zene. 14:10: Lemezek. 18:20: Rádiózenekar. 20:05: Népies zene. 21: Operaközvetítés.

Legjobb
gumitömítő
iparicélokra
az

MINDEN SZAKÜZLETBEN KIZAROLAG EMERGE TÖMLŐT KÉRJENI

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Egyedülálló, szerényigényű uriaszony háztartásnői állást keres. Leveletet „Szerény” jelige alatt; Oradea, második számú posta, postafiók 4., kér. 2515

Középkorú, intelligens özvegy háztartásnőnek menne magános urhoz, esetleg anyahelyettesnek, vidékre is. Cimeket a kiadóba kér. 2562

Intelligens német kisasszony délelőtti állást keres. Cimeket kérem a kiadóba leadni. 2553

ALKALMAZÁST NYER

Főznetudó mindenest keresek június 15-re. Jelentkezni: Str. Alexandri 9., II., ajtó 6., fél három és fél négy óra között. 2489

Masamódeány, prima munkaerő, állandó munkára felvétetik. Schön Anna káplaszalon, Str. Goldis 1.

Kisebbségi varróleányt azonnal felveszek. Cím a kiadóban. 2564

Főznetudó mindenest kerestetik 15-ére, vagy elsejére magánháza, kéttágu családdal. Str. Episc. Ciorogariu 21. Jelentkezés délután 4-5-ig. 2565

Önállóan dolgozó börtönműves azonnali belépésre kerestetik. Cimeket a kiadóba.

Románul és németül beszélő kisasszony két kisgyermek mellé Temesvárra kerestetik. Jelentkezni Lusztig és Berger-cégnél, Arad. 2555

Zsidó uricsaládnál állandó alkalmazást, otthon talál vallásos érzésű okl. tanító-nő, vagy hasonló műveltségű intelligens zsidó nő (30 évig). Részletes ajánlatot „Nevelés” jelige alatt a kiadóba kérek. 2560

LAKÁS

Műhelyhelyiség kiadó, Cím a kiadóban. 2531

Kétszobás tiszta lakást keres nyugdíjas házaspár a Piața Catedraliei környékén augusztus 1-re. Cimeket „Csendes lakó” jeligére a kiadóba kér. 2478

Háromszoba, mellékhelyiségekkel és egy szoba, konyha, fürdőszobából álló modern lakások aug. 1-re kiadók. Bul. Carol 50. 2550

SZILAGYI „YOGHURT”
UDIT Str. Mocloni 18.
HUSIT Telefon 15-22.

Kétszobás, modern, új lakás elsejére kiadó. Bul. Carol 2.

Kiadó a törvényszék mellett új házban négyszobás, komfortos lakás két terrasszal és egy garconlakás: kétszoba, fürdőszoba és előszoba, Bul. Carol 35. 2557

Kiadó

a Piața Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **hentes és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üzletheiység.** Cím a kiadóban.

VÉTEL-ELADÁS

Gyönyörű fiatal vizsla eladó. Házfelügyelő. Bul. Reg. Maria 24. 2556

INGATLAN

Aradi belvárosi házamat, 5 nagy lakrészből, elcserelném temesvári házzal, vagy más városi házzal. Cím a kiadóban. 2516

Eladó uribirtok

Aradon a vasúti állomás közelében, műút mellett, 100 kat. hold elsőrendű föld, lakóházzal, gazdasági épületekkel együtt.

Felvilágosítással szolgál az érdeklült megbízott!

Haasz

ingatlanforgalmi irodája Arad,
Str. Eminescu 20-22.
Telefon 22-24.

KÜLÖNFÉLEK

Távcső, tokkal együtt, vadászfegyverrök elveszett. Becsületes megtalálóját jutalomban részesül. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2554

Beraktározási raktárban lakásberendezések olcsón beraktározhatók. Eladó: új hálózati rádió, üzle.berendezés, metszett falitűkör, álló, nyolcnapos járóóra, világos hálószoba ágybetétekkel. Str. Moise Nicară No. 9-11. 2563

Joghurt

csillagjegygyel

az egyetlen valódi!

Óvakodjon az utánzatoktól!

Hirdessen

az „Aradi Közlöny”-ben

Legújabb jelentéseink:

Bucurestibe és Londonba látogat a Németországból visszatérő jugoszláv kormányzó-herceg

Berlinben megkötötték az új német—jugoszláv szerződést

Páris. Pál jugoszláv régensherceg berlini látogatása során megkötötték a német—jugoszláv kereskedelmi szerződést, amelynek pontos tartalma a jövő héten kerül nyilvánosságra. Kiszivárgott hírek szerint a megállapodás a következőket tartalmazza:

1. A dinár árának rögzítése a márkával szemben.
2. A jugoszláv Nemzeti Bank devizapolitikájának kedvező megváltoztatása.

3. A német—román szerződés mintájára megállapított gazdasági együttműködés és más intézkedések.

4. A gyakorlati végrehajtás különféle szempontjai.

A Figaro értesítése szerint Pál régensherceg nyomában Berlinből való visszatérése után Bucarestbe, majd a hónap végén Londonba utazik, hol ugyancsak nagyfontosságú tárgyalásokat folytat.

Mikádói felhatalmazás az új japán külpolitikához

Tokio. (Rador.) Hiramuma miniszterelnök kihallgatásra jelentkezett a császárnál, akit a külpolitikai helyzetről tájékoztattott. Hír szerint a japán kormány felhatalmazta a külügyminisztert, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket az új japán külpolitika irányítására.

Londonban a szovjet legújabb jegyzékét konstruktív javaslatnak tekintik

Chamberlain csak a moszkvai jegyzék tanulmányozása után nyilatkozik — Angliában derűlátóan ítélik meg a háromhatalmi egyezmény ügyét

Páris. Az angol-francia politikai közvéleményt a Szovjetunió válaszigjegyzéke tartja izgalomban. Halifax lord külügyminiszter a külügyi bizottság hétfői rendkívüli ülésén teljes részletességgel ismertette az írásban átnyújtott választ, amely kiszivárgott hírek szerint pontról-pontra boncolgatja az angol javaslatot és ellenzi az angol érvelést, sőt minden javaslatra újabb javaslatot válaszol. Párisban is nagy érdeklődéssel várják a tárgyalások további alakulását. A francia kormány ugyancsak hétfőn délután foglalkozott a szovjet-javaslatral és még az esti órákban felvették az érintkezést az angol kormányférfiakkal egységes álláspont elfoglalása céljából.

Francia részről hangoztatják, hogy a Szovjetunió követelése súlyos akadályokat gördítenek a megegyezés elé.

London. (Rador.) Az alsóházban Chamberlain miniszterelnök egy képviselő kérdésére kijelentette, hogy az angol kormány szombaton vette át a szovjet jegyzékét, amely tanulmányozás alatt áll. Amint ez a tanulmányozás befejeződik, nyilatkozik. A miniszterelnök hozzátette még, hogy nincs tudomása arról, hogy a

Vatikán megjegyzéseket tett volna az Oroszországgal kötendő megegyezés ellen.

Amit az angol sajtó megtudott a szovjet válaszigjegyzékről, úgy tekinthető, hogy az előrehajadást jelent Molotov beszédével szemben az egyezmény megkötése felé vezető uton.

Általában az a vélemény, hogy a tárgyalások még bizonyos ideig eltartanak, de a három nagyhatalom akarata végülis győzedelmeskedni fog és olyan teljes értékű egyezmény jön létre, amely minden egyes szerződő félnek megegyezésére szolgál.

A Times azt írja, hogy Londonban a szovjet jegyzékét konstruktív okiratnak tartják, amelyet alaposan és baráti szellemben kell átvizsgálni. A túlságos optimizmus nem helyénvaló, de ha meg gondoljuk, hogy

az alapvető pontokban a három nagyhatalom egységes,

nem nehéz elképzelni azt is, hogy az egyezmény végső szövegének elkészítése csak azért tolódot ki, mert bizonyos formai különbségeket meg kell szüntetni.

Újra megkezdődnek a jugoszláv—horvát tárgyalások

Belgrád. Svetkovic jugoszláv miniszterelnök Zágrábba utazott, ahol felvette a tárgyalásokat Macekkel, a horvát parasztpárt vezérével, Belgrádban remélik, hogy ezek a tárgyalások most már eredményre vezetnek.

Vétkes gondatlanság okozta a Thetis szerencsétlenségét

Chamberlain angol miniszterelnök közölte az angol alsóházban, hogy nyilvános vizsgálat indult

Londonból jelentik: A „Thetis” angol tengeralattjáró tragédiájával kapcsolatban a hajóvár vezetősége most adott ki hivatalos jelentést, amelyben megállapítják, hogy a tengeralattjáró elsüllyedését vétkes könyvelői hiba idézte elő, mert a Thetis egyik torpedóelőnyílásának külső ajtaját nyitva felejtették és amidőn menet közben kinyitották a belső nyílást, a víz betódult a hajó első részébe.

A víz ereje félrelökte a nyílásnál lévő matrózokat, akik nem tudták a nyílást ismét elrekeszteni, így a tengeralattjáró első és második rekesze teljesen megtelt vízzel. A Thetis ekkor orrával felefelé, mintegy 35 fokos szögben hajlott el és a hajó fara így emelkedett ki a tenger

vizéből. Megállapították még azt is, hogy a Davis készülékkel menekülni igyekező matrózok a felső nyíláson nem tudták elhagyni az elsüllyedt tengeralattjárót, ezért a nyílás előtt megfulladtak.

A tengeralattjáró kiemelkedő részében nem mertek lyukat vágni, mert mint később bebizonyosodott, hogy jogos az aggodalom, attól féltek, hogy a hullámszél, vagy a dagály következtében a léken víz tódul be a hajó hátsó rekeszeibe is.

A Thetis elsüllyedése alkalmával nagy erővel ütődött a tengerefenéknek, ekkor tört el jelzőkészüléke, s csak véstjelző füstbombákat tudtak kibocsátani. Ezeket a véstjelzéseket egyetlen hajó sem vette észre.

A hivatalos nyilatkozat végül leszögezi, hogy a tengeralattjárót nem adták át még hivatalosan az angol tengernagyi hivatalnak s a mentési munkálatok levezetésében a tengernagyi hivatal csak emberbaráti szempontok miatt vállalkozott.

Az angol alsóház hétfői ülésén Alexander munkáspárti képviselő kérdést intézett Chamberlain miniszterelnökhöz a Thetis katasztrófájával kapcsolatban.

Chamberlain miniszterelnök, miután ismertette a szerencsétlenség valószínű lefolyását, kijelentette, hogy a tragédia miatt nyilvános vizsgálatot indítanak, amelynek során műszaki kérdéseket tisztáznak. A vizsgálat adatait majd a haditengerészet rendelkezésére bocsájtják.

Ezek után a kormány mély megrendülését és mélyes fájdalmát tolmácsolta Chamberlain miniszterelnök a „Thetis” tragédiája miatt.

Hitler és Göring is résztvesz a Kondor-légió ünnepélyes felvonulásán

Berlinből jelentik: A Kondor légió ünnepélyes felvonulásánál maga Hitler kancellár és Göring porosz miniszterelnök is résztvesznek. Richthofen vezérőrnagy a légió legutóbbi parancsnoka fogja átadni a jelentést a kancellárnak, majd utána a Kondor légió tagjai a Lustgartenben gyülekeznek, ahol Hitler kancellár szemlét tart és egyben koszorút helyez el a hősök síremlékére.

Frick dr. német birodalmi belügyminiszter Budapestre érkezett

Budapestről jelentik: Frick Wilhelm dr. német birodalmi belügyminiszter és felesége hétfőn délben a magyar belügyminiszter meghívására hat napos tartózkodásra a magyar fővárosba érkezett. A német belügyminiszter reggel kilenc óra után érkezett meg Hegveshalomra, ahol magyar küldöttség várakozott a vonatra. A keleti pályaudvaron Frick belügyminisztert és feleségét ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A magyarországi német alakulatok a fogadtatás során részletes jelentést tettek a német belügyminiszternek.

Állami felügyelet alá helyezték a szlovák kormány hivatalos lapját

Pozsony. Mach, a szlovák propagandafőnök az újságíróknak kijelentette, hogy a kormány hivatalos lapját, a Slovákot állami felügyelet alá helyezik. A Slovákok a Hlinka-párt tulajdona volt és a résztvevők hatvan százalékát Sidor bírta.

Aradi cég tíz vagon gyapot-árúja égett el Bucarestiben

Bucurestiből jelentik az Aradi Közlöny tudósítója: Hatalmas tüzvész pusztított a bucarestii „Carmen” szállítási vállalat Pandurilor uton — a bucarestii teherpályaudvar közelében — lévő raktárban, ahol mintegy két millió lei értékű gyapot volt felhalmozva. A felhalmozott 10 vagon gyapot az aradi Hartmann-testvérek cég tulajdonát képezte, így a bucarestii árulerakat pusztulása egy ismert aradi cég kárát jelenti. A Hartmann-testvérek cég vesztesége csak részben térül meg biztosítás útján. A „Carmen” szállítási vállalat a raktár égése alkalmával mintegy fél millió lei kárt szenvedett. A tüzet minden valószínűség szerint az egyik mellékvágányon haladó mozdony kipattanó szikrája okozta.

Jugoszlávia 3:2 arányban győzött Belgium felett a Davis serleg-küzdelemben

Zágrábból jelentik: A Davis serleg mérkőzések során Jugoszlávia 3:2 arányban győzött Belgium felett. A németek 5:0 arányban győztek az angolok felett, így most a jugoszláv—német Davis serlegmérkőzésre kerül sor. A mérkőzést június 28-ikán tartják meg.